

Doma in po svetu

— PREGLED NAJVAŽNEJŠIH DOGODKOV —

Reaganova administracija se premislila glede večje vojaške vloge na Perzijskem zalivu — Shultz: Vojne z Iranom nikakor ne iščemo

WASHINGTON, D.C. — Včeraj so predstavniki Reaganove administracije ob raznih priložnostih poudarili, da ZDA ne nameravajo igrati večje vojaške vloge na Perzijskem zalivu, kaj šele iskati bojne spopade z iranskimi silami. Po srditih spopadih pretekli teden, v katerih so ameriške sile potopile ali poškodovale večje število iranskih bojnih ladij in čolnov ter uničile dve naftni ploščadi, so nekateri v Reaganovi vladi govorili o povečani ameriški vlogi v zagotavljanju svobode plovbe po Zalivu. Ta večja vloga naj bi se bila izrazila v ameriški pripravljenosti, napadati iranske čolne, ki bi napadali civilne tankerje in tovarne ladje, katere ne nosijo ameriške zastave. Slediti taki politiki bi po vsej verjetnosti pomenilo nove ameriške spopade z Iranom.

Dvignili so se glasovi v sami Reaganovi vladi, v zveznem kongresu, in tudi javnosti, da bi bila taka povečana vloga ZDA nesmiselna in bi lahko angažirala ZDA v neposredni vojni z Iranom. Sen. Sam Nunn, demokratski konservativec, ki načeljuje senatnemu odboru za vojaške zadeve, je dejal, da bi napovedana politika pomenila amerikanizacijo iransko-iraške vojne, kar bi ne bilo v nobenem oziru v ameriškem nacionalnem interesu. Demokratski kongresniki so začeli govoriti o potrebi, da bi moral Kongres, v katerem imajo večino v obeh domovih, igrati večjo vlogo na tem področju, kar pa Bela hiša nikakor ne želi.

Tako je včeraj Reaganov predstavnik za tisk Marlin Fitzwater povedal novinarjem, da se je predsednik premislil in da do te večje vloge ZDA ne bo prišlo. Državni sekretar George Shultz je pa rekel v intervjuju, da ZDA ne iščejo vojne z Iranom. Dodal je, da so pravila, pod katerimi ravna ameriške sile na Perzijskem zalivu, predmet debate znotraj Reaganove administracije, končna odločitev je pa predsednikova pristojnost.

Dukakis pričakuje veliko zmago na volitvah v Pennsylvaniji — Prihodnji torek pride na vrsto Ohio — Jacksonova nova taktika

PHILADELPHIA, Pa. — Danes so primarne volitve v tej državi. Najnovejše ankete javnega mnenja napovedujejo, da bo z lahkoto zmagal v demokratski stranki guverner Michael Dukakis pred edinim resnim tekmecem Jessejem Jacksonom. Tako bi bila Pennsylvania četrta zaporedna Dukakisova zmaga. Druga dobrodošla novica za Dukakisa so ankete razporeditve volivcev po ZDA. Ti trenutno kažejo, da bi Dukakis zanesljivo premagal verjetnega republikanskega kandidata Georgea Busha, ako bi bile volitve danes.

Zavedajoč se, da nima več resne možnosti strankinega imenovanja, je Jackson v zadnjih dneh spremenil svojo taktiko. Nekateri njegovi sodelavci sicer predlagajo, da bi Jackson zaslužil vsaj podpredsedniško imenovanje, vendar kandidat sam ne kaže, javno ali privatno, zanimanja za to. Kar Jackson očitno želi, je, da bi igral veliko vlogo v izoblikovanju strankine politike oz. strankinega političnega programa. Zato v številnih debatah z Dukakisom, zahteva od Dukakisa, naj guverner točno pove, katere socialne programe namerava podpirati, koliko denarja bo predlagal za financiranje takih programov. Dukakis, ki se zaveda, da mora obdržati dokaj proste roke, noče govoriti o podrobnostih. Nič pa ne kaže, pravijo politični

komentatorji, da bo Jackson povzročal težave za Dukakisa na konvenciji ali v volivni kampanji. Jackson namreč računa na bodočnost in tako meni, da njegov čas še ni prišel, da z letošnjo kampanjo predvsem utira pot do predsedniških volitev l. 1992 ali 1996.

Vrhovno sodišče pripravljeno ponovno pretehtati ustavnost odločitev iz l. 1976 o tožbah zoper privatno diskriminacijo

WASHINGTON, D.C. — Včeraj je Vrhovno sodišče ZDA dvignilo veliko prahu z izjavo, da bo ponovno pretehtalo ustavnost odločitev iz l. 1976, ki je dovolila široko vrsto tožb s strani tistih, ki so trdili, da so bili žrtve rasne in drugačne diskriminacije. Odločitev iz l. 1976, ko so imeli liberalni sodniki veliko večino na sodišču, je vodila do nešteti tožb. Včeraj je pa sodišče objavilo, da bo pretehtalo ustavnost odločitev, ko bo obravnavalo priziv, ki je prišel iz države Severne Karoline. Neka črnka, ki je bila odpuščena iz službe, je tožila, da je izgubila delovno mesto zaradi rasne diskriminacije, delodajalec se je pritožil, in tako je zadeva prišla pred vrhovno sodišče za končno odločitev.

Včerajšnja odločitev, da bo prejšnja odločitev znova pretehtana, je razdvojilo sodišče. Glasovanje je bilo 5 za, 4 proti. Protivili so vsi liberalci na sodišču, za pa vsi konservativci. Liberalna manjšina je kritizirala večino z neobičajno ostrimi besedami.

— Kratke vesti —

Norfolk, Va. — Včeraj je požar močno poškodoval ameriško podmornico na dizelski pogon USS Bonefish. Iz še nepojasnjene vzroka je prišlo do serije eksplozij in požara na podmornici, ki je sicer stara 30 let in ena zadnjih v ameriški mornarici, ki ima dizelski pogon. Zaradi strupenih plinov se je zastrupilo več mornarjev, tri pa še pogrešajo in po vsej verjetnosti nesreče niso preživeli. Ranjenih je bilo 22 od 92 mornarjev, ki so vsi morali zapustiti podmornico. K sreči se je nesreča zgodila sorazmerno blizu ameriške obale, podmornica pa se ni potopila.

Jeruzalem, Izr. — Izraelsko sodišče je obsodilo Johna Demjanjuka na smrt. Po dolgem sojenju je sodišče pretekli teden ugotovilo, da je Demjanjuk, bivši tovarniški delavec v mestu Clevelandu, Ohio, v resnici zloglasni »Ivan Grozni«, ki je mučil in ubijal jetnike v nacističnem uničevalnem taborišču Treblinka med drugo svetovno vojno. Demjanjuk vsa leta od začetka sodnega preganja, tako v ZDA kot Izraelu, trdi, da je nedolžen in da ni tisti Ivan Grozni, da gre za pomoto ali sovjetsko zaroto, kajti so Sovjeti posredovali obremenilne dokumente, katerih verodostojnosti je izraelsko sodišče priznalo, kot so pred leti ameriška sodišča. Demjanjukovi branilci pravijo, da se bodo obrnili na prizivno sodišče.

Damask, Si. — Včeraj sta se srečala predsednik Sirije Hafez al-Assad in vodja PLO Jasir Arafat. Assad in Arafat sta močno sprta že pet let, po srečanju pa je Arafat govoril o potrebi, da bi bili vsi Arabci enotni v podpiranju palestinskega upora zoper Izrael. Arafat je prišel v Damask, da bi obiskal grob svojega ožjega sodelavca Abu Jihada, ki ga je pred nedavnim ubila skupina izraelskih komandosov.

New York, N.Y. — Skupina zahodnih bank je dosegla sporazum z Jugoslavijo glede reprogramiranja 6,5 milijarde dolarjev dolga SFRJ. Sporazum bo olajšal začasno finančne obveznosti do tujine.

Iz Clevelanda in okolice

Seja —

Upokojenski klub Slovenske pristave ima člansko sejo ta četrtek pop. ob 2. uri v Baragovem domu. Članstvo vabljen.

LILIJA ima sestanek —

Dramatsko društvo Liliya ima v ponedeljek, 2. maja, članski sestanek v Slov. domu na Holmes Ave. Pričetek ob osmih zvečer.

K molitvi —

Članice Oltarnega društva pri Mariji Vnebovzeti so naprošene, da pridejo nocoj ob 7h v Želetov pogrebni zavod na E. 152 St. k molitvi za pok. Mary Ostanek. Pogreb bo jutri pop. ob 1.30.

Novi grobovi

Anna Turk

V nedeljo, 24. aprila, je v Meridia Euclid bolnišnici umrla 77 let stara Anna Turk z Goller Ave., rojena Verbic v Clevelandu, vdova po Franku, mati Deanne Broa, 1-krat stara mati, sestra Matthewa, Rose Hren ter že pok. Jennie Laurich, Julie Cherny, Mary Zajec in Johna, članica Marijine Ligne pri Sv. Kristini. Pogreb bo iz Želetovega zavoda na E. 152 St. jutri, v sredo, v cerkev sv. Kristine dop. ob 9.30 in od tam na pokopališče Vernih duš. Na mrtvaškem odru bo danes pop. od 2. do 4. in zv. od 7. do 9.

John J. Jevnikar st.

V petek, 22. aprila, je v Wickliffe Country Place po dolgi bolezni umrl 81 let stari John J. Jevnikar st., rojen v Clevelandu, mož Agnes, oče Johna J. ml., Georgine Krasovec, Joan Marie Champa in Terese Ann (pok.), brat Josepha, Franka, Mary Novy, Jane Stefancic ter že pok. Louisa in Ann Krainz, 8-krat stari oče, 1-krat stari oče, zaposlen pri Lindsay Wire 50 let, do svoje upokojitve l. 1972. Pogreb bo iz DiCicco & Sons zavoda, 5975 Mayfield Rd., Mayfield Hts., jutri, v sredo, v cerkev Marije Vnebovzete dop. ob 10. in od tam na Kalvarijo. Na mrtvaškem odru bo danes pop. od 2. do 4. in zv. od 7. do 9.

John Zalokar

V petek, 22. aprila, je v Meridia Euclid bolnišnici nenadno umrl 72 let stari John Zalokar, rojen v Clevelandu, mož Florence, roj. Legat, oče Johna in Linde Lease, 9-krat stari oče, brat Lillian Orazem, Agnes, Margaret Ivec, Therese Weber in Catherine Palumbo, veteran 2. svetovne vojne, zaposlen kot poštni raznašalec več kot 40 let, do svoje upokojitve l. 1978, več kot 25 let imel lasten orkester, član SNPJ št. 53. Pogreb bo iz Želetovega

(dalje na str. 4)

Članom Slov. pristave —

Članske izkaznice Slovenske pristave za l. 1988 so na razpolago. Z odlokom občnega zbora (18. okt. 1987) se je letna članarina povišala na \$15, za upokojence na \$10. Odbor želi, da bi si člani SP izkaznice oskrbeli čim prej.

Skupno sv. obhajilo —

Oltarno društvo sv. Vida bo imelo skupno sv. obhajilo v nedeljo, 1. maja, pri osmi sv. maši. Pop. ob 1.30 bo sestanek v društveni sobi.

Oltarno društvo Marije Vnebovzete bo imelo skupno sv. obhajilo 1. maja pri osmi sv. maši, ob 1.30 bodo molitve z blagoslovom, nato seja.

V Rožmanov sklad —

Za študente v Mohorjevih domovih so darovali sledeči: \$80 g. Frank in ga. Antonia Mlinar; \$20 g. Dušan Žitnik; \$15 N.N., žup. M. Vnebovzete. In še spominski darovi: V spomin na Ignacija Ravčar so darovali: \$20 g. Frank A. Mlinar, \$20 gđc. Margane Mlinar, po \$10 družina Vinka Vrhovnik, Janez M. Prosen; ga. Ana Tomec \$15 v spomin na pok. Janeza in Neže Širaj; \$10 družina Vinka Vrhovnik v spomin na Lojzeta Petelin; v spomin na v Kanadi umrlem Tinetu Lavriša po \$10 ga. Frances Kosem ter g. Frank in ga. Tončka Urankar. Za darove se lepo zahvaljuje pov. J. Prosen.

Umrli v Avstraliji —

Sporočeno nam je bilo, da je v Sydneyju, Avstralija umrl 9. aprila dr. John Mikula. Dr. Mikula je skrbel za slovenske begunce v Avstraliji. R.I.P.

Za materinski dan —

Slovenska šola pri Sv. Vidu bo v nedeljo, 8. maja, ob treh pop. priredila proslavo materinskega dne. Matere in stare matere ter prijatelji so vabljeni k tej proslavi.

V korist SND na St. Clairju —

To nedeljo bo ga. Ana Filipič proslavila svoj 90. rojstni dan z zabavo v prostorih SND na St. Clair Ave. Vabljeni so vsi njeni in Domovi prijatelji. »Vstopnina« bo vaš pristo-voljni dar Slov. nar. domu, kajti bo ga. Filipič sama krila stroške. Zabava bo od 2. do 6. zvečer. V nedeljo, 15. maja, pa prireja SND »brunch«, katerega prebitek je tudi namenjen vzdrževanju tega narodnega hrama. Za vse podrobnosti, kličite 361-5115.

VREME

Zmerno oblačno danes z najvišjo temperaturo okoli 65° F. Pretežno oblačno jutri z verjetnostjo dežja. Najvišja temperatura okoli 56° F. V četrtek zmerno oblačno in vetrovno, z najvišjo temperaturo okoli 50° F.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. — 431-0628 — Cleveland, OH 44103

AMERIŠKA DOMOVINA (USPS 012400)

James V. Debevec — Publisher, English editor
Dr. Rudolph M. Susel — Slovenian EditorAmeriška Domovina Permanent Scroll of Distinguished Persons:
Rt. Rev. Msgr. Louis B. Baznik, Mike and Irma Telich, Frank J. Lausche
American Home Slovenian of the Year 1987: Paul Košir

NAROČNINA:

Združene države:

\$36 na leto; \$21 za 6 mesecev; \$18 za 3 mesece

Kanada:

\$45 na leto; \$30 za 6 mesecev; \$20 za 3 mesece

Dežele izven ZDA in Kanade:

\$48 na leto; za petkovo izdajo \$28

Petkova AD (letna): ZDA: \$21; Kanada: \$25;

Dežele izven ZDA in Kanade: \$28

SUBSCRIPTION RATES

United States:

\$36.00 — year; \$21.00 — 6 mos.; \$18.00 — 3 mos.

Canada:

\$45.00 — year; \$30.00 — 6 mos.; \$20.00 — 3 mos.

Foreign:

\$48.00 per year; \$28 per year Fridays only

Fridays: U.S.: - \$21.00 - year; Canada: \$25.00 — year

Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio

POSTMASTER: Send address change to American Home

6117 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103

Published Tuesday & Friday except 1st 2 weeks in July & the week after Christmas

No. 33 Tuesday, April 26, 1988

Nadškof dr. Alojzij Šuštar

UPANJE

»...Upa tisti, ki si kaj upa in drugim zaupa. To ni nobena besedna igra. Po mjem mnenju je prav tu korenina tako občutljivega pomanjkanja upanja. Tako malo si upamo, tako zelo ze bojimo ne vem česa vsega, tako malo si med seboj zaupamo — saj ne moreš nikomur zaupati, pravijo nekateri —, zato tudi tako malo upamo.

Postavljate vprašanje, kaj je moje mnenje o upanju, najbrž ne toliko o upanju, v smislu življenjske sestavine, brez katere ni mogoče živeti, ampak vprašanje o temelju, upravičenosti in trdnosti upanja za posameznika in družbo, za slovenski narod, za narode in narodnosti v Jugoslaviji in končno za vse ljudi. Pravite, da 'tudi krščanski teologiji priznate, da je odkrila to sestavino človekove zavesti (upanje) kot gonilno silo etične preнове'. Gre za mnogo več. Teologija ni odkrila upanja v smislu dognanja neke znanstvene raziskave, ampak ga je sprejela iz razodetja kot božji dar. Prvi, najbolj trden in najbolj zanesljiv temelj našega upanja je znan iz teologije. Naš Bog je Bog upanja in Kristus je naše upanje, stoji zapisano pri Pavlu, in to za vse ljudi, verne in neverne. Vsi ljudje smo si namreč enaki v tem, da nevprašani in ne po lastni izbiri vstopimo v življenje — teologija govori o Bogu stvarniku in o človeku kot ustvarjenem bitju — in enaki v tem, da smo na poti v smrt, ki je zadnja, absolutno neizprosna in neizbežna pokorščina istemu Stvarniku in Gospodarju življenja, pa naj to hočemo ali ne, naj to priznavamo in sprejemamo ali ne. To so nespremenljiva dejstva, usoda, če hočete, resničnost stvarstva in človeka v njem.

Brez teološke razlage po našem krščanskem prepričanju upanja sploh ni mogoče utemeljiti in razumeti. Rad pa bi dodal še nekatere druge razloge oziroma vidike našega upanja, ki so morda lažje razumljivi in bolj izkustveni.

Sem spada človek sam in etični temelj ter etično življenje človeka. Res ni z našo etiko in etičnim življenjem vse v redu. Govorjenje o etičnem propadanju in etični zastrupitvi je, žal, več kot neupravičeno. A vendar to ni vsa resnica o naši družbi in posebno ne o posameznikih, manjših skupinah in duhovnih gibanjih. Tu doživljamo veliko iskanj, vedno več etične zavesti in resnosti ter zaupanja v svoje lastne moči. Tu se kaže volja in vidni so tudi dejanski uspehi moralne in duhovne preнове. Zato so ti pojavi močni znaki

To so odlomki pismenega odgovora nadškofa dr. Alojzija Šustarja glavnemu uredniku ljubljanskega Dnevnika Milana Medenu. Odlomki so bili objavljeni tudi v reviji »Naš delavec«, namenjeni predvsem združenim Slovcem v Evropi. Nadškof se zopet odločno postavi v bran vedno večje demokratičnosti v slovenski in jugoslovanski družbi. Že dejstvo, da njegovi in podobni pogledi prodirajo tudi v najbolj množična sredstva javnega obveščanja, kaže, da se ta proces nadaljuje in celo tudi stopnjuje, čeprav še vedno velja poudariti, da do temeljite spremembe v obstoječem sistemu v zanesljivem pravnem pomenu še ni prišlo in da je to obdobje večje odprtosti brez resnične pravne zaslombe. Sistem, ki je pred leti omogočal stalnižen, je še vedno »in place«.

— Urednik

Drobtinice, sladke in žaltave...

CLEVELAND, O. - Zopet bom vrgel na papir nekaj svojega, nekaj izposojenega.

Ko klepljem tole pisanje skupaj, piha zunaj mrzel veter — sicer pa je vse v cvetju. Vemo, da spomladanskemu cvetju (čebulnicam) kakor tulipanom, narcisom, hijacintom itd. prija hladno vreme, cvetje sadnega drevja pa trepeta v strahu pred pozebo. Izmed vsega sadnega drevja se najbolj s cvetjem oponaša in šopiri češnja. Stari naš pregovor pravi: češnjevega cvetja in fantovskih obljub je največ. Ako bi se le 25% tega cvetja oplodilo, bi se drevo lomilo od preobilnega sadu — in, če bi bilo le 25% fantovskih obljub izpolnjenih, bi imele ženice raj na zemlji.

V letošnjem letu, ob strani češnjevega cvetja in fantovskih obljub, nam še veliko obetajo predsedniški kandidati. V začetku jih je bilo kar ducat na ponudbo, ki bi se vsi žrtvovali in pomagali Ameriki priti do še večjega blagostanja. Prestar sem že in še premalo neumen, da ne bi vedel, da se kandidatu gre najprvo za častni stolček z mastno plačo, potem pride na vrsto še delo za dobrobit Amerike.

Znanec izza mladih let me je nagovoril: »Hej, Janez, že dolgo te poznam pa ne vem — si republikanec ali demokrat?«

»Menda nisem ne eno ne drugo. Na volišče bom šel in oddal svoj piškavi glas kandidatu, ki najmanj obeta in ki se najmanj prikupljivo liže. Na našo tradicijo, moraš biti demokrat, verjetno ne bom kaj veliko gledal,« je bil moj odgovor.

V Drobtincah 12. aprila sem — povzeto po Družini — napisal napoved blagostanja sedaj že pokojnega partizanskega veljaka Bojana Štiha, ki je med drugim napovedoval: »...Zločincev ne bo več med nami. Tudi tatov ne. Vsi bomo poštene, ker bomo ljubili skupno lastnino...«

V Družini št. 9 se bere: Vlomi v cerkve na tekočem traku. — Naše cerkve, samo-

postrežnice za vlomilce? — Kdo je ustvaril čas, v katerem je vedno več nepoštenosti, neodgovornosti in kraj? V noči od sobote...na nedeljo so nezani storilci vlomili v podružno cerkev sv. Miklavža na Otoku, župnija Škocjan. Vlomilcem so zadišali 'kamniti kipi'. Vlom v podružno cerkev sv. Lovrenca na Jezeru pri Preserju. Odnegli so več kipov svetnikov in angelov. Vlomilci nasilno odprli velika vrata podružnične cerkve sv. Urha v župniji Tinje ... so odnesli kipe Jezuščka, sv. Antona, sv. Roka in dva kipa sedečih angelčkov. Vlom v podružno cerkev sv. Jurija pri Taboru, župnija Brezovica. »Tatovi so sneli z zvonika 102 kg težak zvon.«

V decembru je bil vlom v cerkev sv. Križa na Kojskem. Odnegli so tri kipe svetnikov: Florijana, Elizabeto, Urha in sv. Jurija. Pri sv. Miklavžu v župniji sv. Vida na Planini so nezani storilci ukradli dragocena kipa dveh angelov. Vlom pri sv. Florijanu na Račjem selu v župniji Trebnje. »Tatovi so odnesli sedem baročnih angelov in naredili veliko škodo.«

Ko ti skrunilci cerkva, ki jim tudi pravimo: tatovi, vlomilci, zlikovci, nepridipravi, barabe, brezbožneži, pokvarjenci in kar je še takih besed, ko ti uspešno opravljajo svoj posel, jih skoraj vedno zasledujejo organi varnosti. Organi ljudske milice so kmalu na kraju vloma in iščejo storilce, ki pa jih navadno ne najdejo. Svetišča se praznijo, dragocene umetnine dobivajo noge in odhajajo v neznano — vse za devize, ljubi denar in kruhek. Vlomi v cerkve in kapelice so samo znamenje velike moralne krize in gnilobe naše družbe.

Kaj je s temi našimi ljudmi, kaj je s poštenostjo v naši družbi? Upravičeno se župnik Frantar nasršeni v svojem dopisu v Delu pritožuje: »Danes je vsa naša družba v veliki moralni krizi, katere vzrok je tudi nepoštenost. Vse večje ropanje materialnih dobrin, tako posameznika kot celotnega naroda, je več kot na dlani. Tipičen

upanja. Postajali bodo vedno večji in učinkovitejši, če jih ne bomo skušali zadušiti, ker ne priznavamo in nočemo njihove drugačnosti. Brez svobode in demokratičnosti, medsebojnega razumevanja in spoštovanja etična prenova v zaupanju v človeka samega, ki nam daje upanje za prihodnost, ne moremo uspevati.

Med močne razloge za upanje tudi v našem kritičnem in težkem času spada tudi zgodovina slovenskega naroda. V preteklosti je bilo večkrat še hujše, še večje so bile nevarnosti, še težje naloge in vendar je slovenski narod preživel, ne samo to, na novo je zaživel, se utrdil in razvil in si z lastnimi močmi in iz svoje življenjske volje in sile utiral pot v prihodnost. Zakaj ne bi verovali in upali, da se bo to ponavljalo tudi danes in bo tako tudi v prihodnosti? Potrebno pa je seveda, da se med seboj utrjujemo in potrjujemo, da zaupamo v svoje lastne sposobnosti in zmožnosti.

Mislim, da imamo v naši današnji narodni zavesti, ko v odprtosti za druge narode in v spoštovanju njihove identitete želimo in hočemo utrditi in razviti svojo lastno narodno identiteto, in to na vseh področjih, prav tako močan razlog za upanje. Če nas bo skrb za narod, za njegovo pristno izročilo, njegovo kulturo, njegov jezik in njegovo samobitnost tako povezovala, kot v vedno večji meri doživljamo danes, se nam ni treba bati. Pri tem pa je treba jasno in odločno

(dalje na str. 4)

primer takšne krize je prav Agrokomerc in druge vsakodnevne velikanske kraje, iz katerih se običajno tatovi in krivci brez večjih kazni izvlečejo. Vse zgoraj povzeto po Družini.

Moj pripis: Kako živo se uresničuje, če smem ponoviti, napoved pokojnega našega škofa G. Rožmana: »...največje zlo za slovenski narod je brezbožni komunizem«.

Še eno za dobro voljo. Kakršno sem kupil, tako bom prodal.

Grški filozof Anaksagoras je opazoval krave na paši. V bližini je prepevala šoja. Globoki mislec je premišljeval, kako v naravi le ni vse najlepše urejeno.

»Poglej,« mu je šinilo v glavo, »ta mala šoja, ki ne zna ničesar, le včasih uniči kakega črva, lahko leta po zraku na vse strani, krava, ki daje človeku toliko koristnega, pa se reva mora le počasi premikati po tleh in se truditi, da se nasiti.«

Učenjakovo premišljevanje o tej krivici je iznenada pretrgalo nekaj, kar je leteča ptica spustila na njegovo golo, modro glavo. Zmedel se je, obrišal z glave ptičev pozdrav in dejal z olajšanjem:

Bogovi naj bodo zahvaljeni! Pa je le dobro, da šoja ni krava.«

Veseli pojdimo v mesec maj. Ves v zelenju in cvetju bo, a ko bo minil, ga za to leto ne bo več nazaj.

J. P.

Zahvala Misijonske Znamkarske Akcije

CLEVELAND, O. - Nedelja 17. aprila je bila zelo lepa. Toplo sonce je ogrevalo mrzlo zemljo, da je marsikateri odšel v prebujajočo naravo občudovat pomladno cvetje in žvrgolenje ptičev. Vendar je kljub lepemu vremenu veliko misijonsko čutečih ljudi prišlo tudi v šolsko dvorano k Sv. Vidu na kosilo Misijonske Znamkarske Akcije. Hvala Vam!

Naša iskrena zahvala vsem delavcem v kuhinji, ki ste pod vodstvom požrtvovalne ge. Ivanke Pretnar vse pripravili in skuhali, tako za dobro govejo pečenko kot lepo zapечene piščance in prikuhe, solato in kavo, kot tudi krofe. Hvala vsem, ko dva dneva delate in brezplačno žrtvujete svoj čas za pomoč našim misijonarjem.

Hvala vsem, ki ste darovali domače pecivo ali rezance. Hvala vsem za darovane rože, za ročna dela, za dobitke pri mačku. Hvala vsem, ki ste vse to pripravile in prodajale, in vsem, ki ste pomagali pri pripravi in pri pospravi šolske dvorane.

Iskrena hvala dr. Milanu Pavlovčiču za vabljenje po radijskih valovih, kot tudi Ameriški Domovini za vse objavljeno v zvezi z nedeljskim kosilom.

Da je bilo kosilo uspešno pa (dalje na str. 3)

Ha-Hec-Hi- Ho-Humor!

Skuhaj ali pogrel

MECAN

TOLAŽBA PA TAKA

Neka stara ženica je svojega spovednika vedno nadlegovala, naj ji pove, ali bo zveličana ali ne. Spovednik jo je tolažil, končno pa se mu je zdelo tega dovolj in ji reče, naj odpre usta. Ko je videl, da nima nobenega zoba, ji reče: »Gotovo prideš v nebesa, kajti v sv. pismu beremo, da bo v peklju jok škripanje z zobmi, ti pa nimaš s čim škripati.«

V petkovi Ameriški Domovini od 15. aprila sem bral, da je zdravnik gospodu A.G. iz Milwaukeeja povedal, da nam vsak ženski poljub skrajša življenje za pet minut. Clovek bi mislil, da ga preje podaljša, pa ni tako. Psihološki inštitut na Western State Collegeu je namreč izračunal, da resnično vsak poljub skrajša življenje za tri minute, ker se pri tem fiziološkem pojavu v štirih sekundah srce namuči toliko, kolikor bi se sicer v treh minutah normalnega življenja. Torej skrajša 480 poljubov življenje za en dan, 3360 poljubov za teden dni, 175.000 poljubov pa kar za celo leto.

Iz Drobtinice sladkih in žaltav ste zvedeli, da smo pri Mariji Vnebovzeti zelo lepo obhajali velikonočne praznike. Ljudje, ki prvič vidijo našo cerkev, se kar ne morejo nagledati zlasti glavnega oltarja. Po pogrebni maši za Josepha Sterle sem slišal, kako so se v grupi pogovarjali: »Did you ever see such a beautiful church in your whole life? And the services! And the singing...«

Mi smo seveda ponosni na našo faro in upamo ter želimo, da bi čimveč nekdanjih faranov našlo pot nazaj domov zdaj, ko nimajo več otrok v šoli. Ni nič narobe, če si zadnjih deset ali dvajset let življenja privoščimo najboljše...

Ko sem zvedel, da je naš ohijski senator Metzenbaum prav na vrhu liste tistih, ki vedno glasujejo za splav (abortion) stoodstotno, sem nabral čez 50 podpisov in mu dal vedeti, da nas ne zastopa in naj ne pričakuje, da bi kdo izmed nas še kdaj volil za njega. Pa veste, kaj mi je odgovoril? Da me popolnoma razume, ampak da Ohijčani vedo za njegovo stališče in če kljub temu glasujejo zanj, to ne more pomeniti drugega, kot da se z njim strinjajo. Če je to res, ali ni to nekaj groznega? Biti soodgovoren za čez 15 milijonov pomorjenih otrok v zadnjih 10 letih?

Hrvatje v Ameriki imajo kar dva svoja kandidata za predsednika Združenih držav, Slovenci pa nobenega. Hrvaška kandidata seveda sta GORE in DOLE.

V soboto 21. maja bo pevski zbor Korotan imel svoj vsakoletni koncert. Pred 30 leti bi si marsikdo lahko privoščil, da bi ostal doma in bi kljub temu dvorana Slovenskega doma na St. Clairju bila polna. Tako pa bomo samo en teden po koncertu obiskali premnoge naše rojake na pokopališčih, ki ne morejo več na naše prireditve. Težko je v tovarni delati vsak dan osem ur ali več, ampak mi vsaj za gotovo vemo, da bo prišel dan plačila ali »payday«. Tudi 50 ali 60 mladih pevk in pevcev, ki žrtvujejo toliko lepih pomladnih večerov zaradi vaj, bi radi videli dan plačila, kot pa dan razočaranja. Pridimo vsi!

»Kako je kaj z možem?«

»Bolj slabo. Včeraj je prišel trezen domov pa ga pes ni spoznal in ga je ugriznil.«

Povprečen Američan bo letos moral delati za razne davke kar 126 dni. To je dva dni več kot v letu 1987. Se pravi, do 5. maja delamo samo za davke in nato šele zase in naše družine. Kljub temu pa nekateri upamo, da če bo šlo vse po načrtu, bodo tudi banke dobile nekaj tistega, kar bomo zaslužili po petem maju.

Naceta so vprašali, koliko ljudi dela pri Sunset Ind. in je odgovoril, da približno polovica...

Društvo slovenskih pisateljev v Ljubljani je naslovilo slovenski javnosti in še posebej slovenskemu političnemu vodstvu Odprto pismo, o katerem beremo v Nedeljskem dnevniku od 10. aprila 1988 med drugim: »Sodimo, da imamo Slovenci civilizacijsko pravico, da po svoji lastni potrebi in presoji svobodno

(dalje na str. 4)

ZAHVALA MZA

(Nadaljevanje s str. 2)

naša zahvala vsem vam posetnikom kosila, vsem, ki ste kupili pecivo, rože, srečke, ročno delo in dodali svoj dar. Prosili smo v imenu naših misijonarjev in misijonark, ki so širom sveta raztreseni, in se tudi v njihovem imenu zahvaljujemo. Verjemite, da boste poleg naše zahvale prejeli tudi božji blagoslov.

Prejeli smo pismo misijonarja Janeza Puhana z Madagaskarja:

»Najprej se prisrčno zahvaljujem za dar, ki ste mi ga v imenu MZA poslali. Bog Vam vsem, ki se trudite okrog MZA, bogato poplačaj!

Potrudili se bomo, da bomo Vašo pomoč najboljšje uporabili. Sicer pa ni treba veliko iskati, ker so potrebe res velike. Socialne in ekonomske razmere se vsak dan slabšajo, tako, da se človek sprašuje, ali je možno iti na slabše. Seveda se vse to pozna tudi na moralnem področju. Ker država ne stori kar bi morala, si ljudje poskušajo sami urejati življenje po svoji pameti. Ker se je zadnja leta banditizem zelo povečal, država pa nič ne naredi, da bi ljudem zagotovila varnost, so si ljudje sami izmislili zakone in kazni. Tako smo zadnje dni priče ubojem in obračunavanjem med družinami. Ne vem, kje se bo vse to končalo.

Ljudje pridno hodijo v cerkev, le da ima vera premalo vpliva na vsakdanje življenje. Zdi se kot da bi krščanstvo le zamenjalo animizem, ne da bi prineslo nekaj radikalno novega v njihovo življenje. Tako nas čaka veliko delo poglobiti vero tistih, ki so že kristjani, in pa prav predstaviti krščanstvo tistim, ki želijo to postati. Jaz imam na novem delovnem mestu veliko cerkva na skrbi, predvsem pa vzgojo katehistov, brez katerih ni nobenega napredka.

Slovenci se kar dobro držimo in vsak na svojem področju skuša največ narediti. Vsaka dva meseca se srečamo in izmenjamo novice in izkušnje.

Še enkrat, hvala MZA in prisrčen pozdrav!

Janez Puh, l.r.«

— MZA Cleveland

ZAHVALA Tabora DSPB

CLEVELAND, O. - Vsem, ki ste se udeležili našega spomladanskega družabnega večera, se prav iskreno zahvaljujemo! Vaša moralna in gmotna pomoč naši organizaciji omogoča, da socialni sklad TABORA še vedno brezhbično deluje in pomaga tistim, ki so pomoči potrebni, pa bi bili sicer pozabljeni. Tudi v imenu teh prisrčen »boglonaj«!

Kuharicam, pomagačem, in sploh vsem, ki so prisrčno pomagali in so kakorkoli pripomogli, da je večer uspel v vsestransko zadovoljstvo, se odbor TABOR-a prisrčno zahvaljuje.

Tabor DSPB

V župniji Šmarje-Sap umorjen Marko Levstik

Nasilna smrt duhovnika

Po letu 1956 prvi umor duhovnika na Slovenskem — preiskava napreduje, vendar doslej ni prinesla otipljivih rezultatov

Vso slovensko javnost, najbolj pa seveda župnijo Šmarje-Sap na pragu Ljubljane iz dolenske smeri, je 6. aprila osupnila in vznemirila novica, da je zaenkrat še neznan zločinec ponoči na krut in neusmiljen način umoril župnika in dekana Marka Levstika. Le malo je bilo nasilnih dejanj v naši ožji domovini, ki bi tako boleče odmevala v vsej javnosti.

Župnik je dekan Marko Levstik je v župnišču stanoval sam. Rodna sestra Metoda, ki mu je gospodinjila, je stanovala skupaj z organistko v sosednji hiši. Ko je v sredo (6. aprila) zjutraj hotela v župnišče, je že na prvi pogled ugotovila, da mora biti nekaj hudo narobe. Vrata so bila odprta, brat pa se ji ni oglasil. Brž je sedla v avto in se odpeljala na postajo milice v bližnje Grosuplje. Po nerazumljivo dolgem čakanju je preiskava le stekla, rezultati pa so bili tragični. Na kraj zločina je že zjutraj prišel ljubljanski nadškof dr. Alojzij Šuštar.

V ponedeljek, 11. aprila, smo se pogovarjali z načelnikom oddelka za zatiranje kriminalitete na Upravi za notranje zadeve in rad je pojasnil glavne izsledke preiskave.

Gre za klasičnega vlomilca, je poudaril v začetku. Klasičnega po načinu vstopa v hišo in po ciljnih vlomih. Očitno je iskal denar ali morebiti še kakšne druge vrednejše predmete. Župnik je gotovo slišal njegovo nasilno odpiranje omar in ga je presenetil pri delu. Zločinec ga je napadel in mu prizadel tako hude rane, da je izkravaval. Preiskovalci sklepajo, da je utegnil biti tudi zločinec ranjen, ko je žrtev branila svoje življenje, vendar za to zaenkrat še ni nedvoumnih dokazov. Po prvih podatkih preiskave, ki so jo opravili na Sodnomedicinskem inštitutu v Ljubljani, sklepajo, da je zločinec uporabil top predmet in z njim prizadejal žrtvi več ran po glavi in telesu. Nož kot orožje ni bil uporabljen. Dokončni rezultati sodnomedicinskih preiskav še niso znani.

Preiskovalci menijo, da lahko na podlagi sledov sklepajo le o enem vlomilcu, dopuščajo pa možnost, da je bil zunaj še kdo.

Gotovo je, da je vlomilec odnesel denar, ni pa jasno, koliko ga je bilo. Domnevajo, da se mu je mudilo, saj je v pisalni mizi ostalo še nekaj denarja, vendar le-ta ni bil tako na očeh. Na prizorišču zločina, kjer je vladalo pravo razdejaje, so odkrili zapestno uro, ki je verjetno pripadala zločincu. Pokojnikova sestra je ni poznala, pa tudi sledovi na jermenu dokazujejo, da jo je pripenal nekdo, ki je imel tanjšo roko od pokojnega župnika Levstika.

V zadnjem času je bilo po poročilih Uprave za notranje zadeve kar nekaj napadov na župnišča. Vlomilci verjetno domnevajo, da gre za razmeroma lahko dostopne stavbe,

kjer navadno živi župnik sam, le redko je v župnišču še gospodinja, torej v najslabšem primeru dve osebi. Vlom in poskusi vlomov v župnišča pa se se nekako osredinili v čas po večjih praznikih; po božiču in po veliki noči. Eden najbolj značilnih vlomov je bil v začetku letošnjega leta v gorenjskem župnišču, spet blizu Ljubljane. Župnik je vlomilca presenetil, vendar se je le-ta zadovoljil z grožnjo in vse skupaj se je končalo z gmotno škodo. Podobnost med tem vlomom in zločinom v Šmarju-Sap je naglica preiskovalce, da so na podlagi opisa izdelali fotorobot. Seveda ni nujno, da bi isti morilec moril tudi v Šmarju-Sap, možnost pa je le treba dopustiti.

Glede na naraščajočo gospodarsko krizo je mogoče računati, da se bodo napadi in vlomi zaradi kraje še nadaljevali, zato bo najbrž treba razmišljati, kako zavarovati imetje in življenja tistih duhovnikov, ki živijo v osamljenih župniščih. Oboroževanje najbrž ne bi imelo nobenega smisla, pa tudi ne bi bilo primerno poklicu, nekakšno obliko varnosti pa bo takšnim duhovnikom vsekakor treba zagotoviti.

Pa še nekaj. V časopisnih in drugih poročilih o zločinu v Šmarju-Sap je bilo nekaj nespretnosti, ki na vse skupaj mečejo dokaj čudno luč. Brali smo, da je med njima prišlo do fizičnega obračunavanja. Obračunavata lahko samo dva, ki imata med seboj neporavnane račune; kadar gre za odnos napadalec—žrtev, navadno uporabljamo druge besede. Tudi tisti stavek, ki smo ga nedavno brali, da se je vlomilec »župniku uprl«, nekoliko zamenjuje vloge. Če se je kdo uprl, je bil tu župnik, ki je bil krivično napaden v svojem zasebnem stanovanju. Ljudje, zlasti prizadeti, so ob takšnih tragedijah še bolj občutljivi in s tem bi morali računati prav vsi.

D. K.

Družina, 17.4.1988

»Družina« (17. aprila) objavlja tudi daljše poročilo o pogrebu č.g. Levstika, ki je bil 10. aprila. Navzočih je bilo okrog 200 duhovnikov, med njimi nadškofa Šuštarja in Turka.

Umorjen duhovnik Marko Levstik je bil rojen 20. aprila 1940, v duhovnika posvečen 29. junija 1967. Pokopan je na božji njivi v Straži, v bližini rojstne domačije.

Slovenska glasba v Milwaukeeju

ZAKAJ BI NE PELI — ČE SMO VESELI!

MILWAUKEE, Wis. - Naslovna misel mi je nenehno brnela v glavi, ko sem z ostalimi, okrog 700 rojaki in rojakinjami, poslušal izredno lep pevski koncert slovenskega mešanega pevskega zbora »USPEH« pod vodstvom neutrudljive, večje in energične zborovodkinje Dolores Ivanchich. Koncert je bil v soboto, 9. aprila, zvečer v dvorani Nathan Hale High School na West Allisu.

V prvem delu sporeda se je zbor s 40 pevci in pevkami predstavil z uvodno »Zdravljico« skladatelja Stanka Premrla. Sledile so Ivan Ocirkova »Eno samo tiho rožo«, Gustav Ipavčev »Kukavica«, Angelik Hribarjevo »Mlatiči« in Jakob Aljažev »Slovenska zemlja«. Zbor je za svoje izvajanje prejel navdušen aplavz.

Nato je nastopil dobro pripravljen moški zbor, ki je zapel pesmi »Tam v štajerski deželi«, v priredbi A. Vračka, »Ti si ur'ce zamudila« v priredbi Jožeta Leskovarja, in Emil Adamičev »Završki fantje«. V prvih dveh smo prisluhnili lepo barvitemu baritonskemu glasu solista Darka

Berginca.

Sledil je nastop ženskega zbora, 24 postavnih in zalih pevk, ki so nas presenetile in osvojile s svojim lepim petjem. Zapele so »Moj fantič je prijezdil«, v priredbi Avgusta Stanka, in »Prelepa je Gorenjska«. Obe pesmi je z vso pazljivostjo spremljal harmonikar Leonard Baraga.

Po zgoraj omenjeni pevski točki so se pevci in pevke z zborovodkinjo vred razpršili po dvorani, nakar je Dolores dala znak poslušalcem in poslušalkam za skupno petje slovenskih pesmi, katere so bile napisane na pevskem programu. Dvorana se je junaško prilagodila pevskemu zboru in se je razlegala čudovita slovenska ljudska pesem »Pod mojim okencem«, kateri so sledile še »Na planincih sončece si je«, »Gremo na Štajersko«, in »Slovenija, odkod lepota tvoje«. Pevski zbor je aplavdiral navzočim v dvorani, gostje pa zboru in pevovodkinji.

Po kratkem odmoru je nastopila topla pozdravljena lirica spinto sopranistka Dolores

Ivanchich. Zopet je pokazala svojo pevsko sposobnost. Z vso ljubeznijo je odpela v J. Ravnikovi priredbi »Jaz imam konj'ča belega«, »Pri farni cerkvi«, nato še par spevov iz Anton Foersterjevo narodne opere »Gorenjski slavček«. Na klavirju jo je odlično spremljal mladi, očitno talentirani pianist John Komasa.

Sledil je nastop mešanega zbora, kjer so zopet lepo in uglajeno zapeli nekaj naših ljudskih pesmi: »Glejte, že sonce zahaja«, »Kaj ti je deklica«, »Pa se sliš«, »Dekle na vrtu«, in »Potrkan ples«. Pri teh pesmih sta se izkazala solista Mary Cibarič in tenorist James Sparacino.

Še pred zadnjo pesmijo je predsednik zbora John Frangesch prijateljsko pozdravil vse navzoče v dvorani, se zahvalil za obisk in vso podporo pevskemu zboru. Prisrčno se je zahvalil zborovodkinji za njen pevski pouk in za njeno umetniško vodstvo pri zboru. Med srčnim aplavzom je Dolores prejela od mladega fantiča v narodni noši lep šopek. Zasluzila ga je!

V zadnji pevski točki na sporedu je bilo nekaj izvlečkov iz Rodgers in Hammersteinove operete »The Sound of Music«, kjer so pevci in pevke radi lahkotne melodije in jezika peli bolj sproščeno in veselo. Tu sta zopet izstopala g. Sparacino in spremljevalec na klavirju John Komasa. Vsi sodelujoči so bili z aplavzom bogato nagajeni.

Začetek koncertnega sporeda je uvedel Louis Ivanchich, ki je v izbranih besedah predstavil pevski zbor in s tem začetek koncerta.

Zborovodkinja D. Ivanchich je z velikim znanjem, spretnostjo in okusom vodila zbor, ta ji je pa pazljivo sledil pri dirigiranju. Izgovarjava slovenščine je bila na dostojno lepi višini.

Predsednik zbora John Frangesch, pevovodkinja Ivanchich ter pevci in pevke že

več let žrtvujejo svoj prosti čas na nešteti urah pevske vaj, vse to v procvit slovenske pesmi in pevske kulture. Vsem prisrčna hvala za velik trud!

Po koncertu so v veliki šolski veži pridne članice zbora postregle navzočim zadovoljnim rojakom z domačim okusnim pecivom in kavo. Prijateljski razgovor o krasnem koncertu je pripeljal do zaključka: »Bil je zopet praznik slovenske pesmi — želeli bi jih še več«.

Lep orgelski koncert

V nedeljo, 10. aprila, popoldne se je vršil v cerkvi sv. Janeza Evangelista koncert na novih orglah. Pred koncertom je župnik č.g. Lovrenc Grom pozdravil vse navzoče — bilo nas je okrog 200 — in nato predstavil orgelskega glasbenika oz. mojstra Dennisa Janzerja. Ta se je vsedel za orgelskimi manuali in zaigral »Fanfare International«. Nato je maloštevilni pevski zbor ob spremljavi orgel pel mogočno, večno lepo »Alelujo«. Sledila so dela raznih svetovnih mojstrov. S svojim odličnim igranjem je g. Janzer pokazal zmoglosti novih orgel pri Sv. Janezu Evangelistu. Tako on kot zbor sta bila deležna navdušenega aplavza. Koncert bi pa zaslužil polno cerkev.

Po koncertu smo se spoznali z g. Janzerom, ki nam je ljubeznivo na novem koru in pri orglah pripovedoval o tem inštrumentu na splošno. Bil je res lep orgelski koncert. Hvala vsem!

Zgodovinski dogodek v fari Sv. Janeza Evangelista

V nedeljo, 17. aprila, je z obiskom in sv. mašo počastil faro sv. Janeza Evangelista in slovenskega župnika rev. Lovrenca Groma, milwauški nadškof Rembert Weakland. V nabito polni cerkvi — med navzočimi je bilo veliko število slovenskih narodnih noš — in ob petju slovenskih in angleških cerkvenih pesmi, je nadškof daroval sv. mašo z blagoslovom povečani cerkvi z novim korom in orglami. K temu zgodovinskemu dogodku za našo faro so veseli in ponosni vsi farani in faranke. Naj pou-

darim, da so k temu prazniku posebno pripomogli farani in faranke slovenske krvi.

Po cerkvenem obredu je bila v farni veliki dvorani sprejem, na katerega je prišel tudi nadškof Weakland. On, rev. Grom in ostali duhovniki so se prijateljsko razgovarjali s farani, vzbujali spomine in delali načrte, vse v korist te fare, kateri pripada zelo veliko Slovencev in Slovenk. Naj povem še, da današnja fara sv. Janeza Evangelista najdete v predmestju Milwaukeeju, v mestecu Greenfieldu, na 8500 Cold Spring Road.

K temu cerkvenemu prazniku sv. Janeza Evangelista — iskrene čestitke!

A.G.

Sestanek absolventov šole Sv. Vida

Cleveland, Ohio — Absolventi šole Sv. Vida v Clevelandu bodo imeli sestanek v četrtek, 5. maja, ob 7. uri zvečer v družabni sobi - Social room - šole Sv. Vida.

Predsednik Joseph Zelle lepo vabi vse moške, ki se zanimajo za aktivno sodelovanje v Združenju absolventov šole Sv. Vida, da pridejo na ta sestanek.

Tudi tisti, ki so hodili v Slovensko šolo pri Sv. Vidu, so vabljeni, da se pridružijo. Vsi prejšnji graduanti ali študenti, četudi so zahajali v šolo Sv. Vida samo nekaj let, so prav tako lepo vabljeni.

Naš duhovni vodja je župnik Rev. Jože Božnar.

Helen Glivar,
predsednica za publicistiko
tel. 361-0472

Novi grobovi

(Nadaljevanje s str. 1)

zavoda danes, v torek, v cerkev sv. Kristine dop. ob 9.30 in od tam na pokopališče Vernih duš.

Josephine Bonach

V petek, 22. aprila, je na svojem domu na Chickasaw Ave. po kratki bolezni umrla 79 let stara Josephine Bonach, rojena Jamnick na Aurori, Minn., od koder je prišla v Cleveland l. 1924, žena Johna, mati Josephine Anderson, 4-krat stara mati, 3-krat prastara mati, sestra Mary Debeltz, Louisa (oba v Minn.) ter že pok. Josepha, Franka, Tonyja in Johna, članica SZZ št. 10 in Kluba slov. upokojencev na Waterloo Rd. Pogreb je bil iz Želetovega zavoda včeraj, v ponedeljek, v cerkev Marije Vnebovzete in pokopom na pokopališču Vernih duš.

Harry C. Music

Umrli je Harry C. Music, rojen v Gorici, mož Johanne (Jennie) roj. Jartz, oče J. Patricie Rohde in Charlene Forbush, brat Franka, Josepha, Mary Smith in Alice Folke, 7-krat stari oče, 3-krat prastari oče, zaposlen pri White Motors kot električni inženir 34 let, do svoje upokojitve l. 1967, član DNIJ pri Sv. Jeromu. Pogreb je bil v soboto, 23. aprila, iz Sankovic-Johnston zavoda v cerkev sv. Jeroma in od tam na pokopališče Vernih duš.

UPANJE

(Nadaljevanje s str. 2)

zavračati vse oblike unitarizma in nacionalizma, hegemonizma in centralizma in se v skupnem prizadevanju zavzemati za vedno večjo demokratičnost. Spemembe, ki jih doživljamo zadnje čase, volja in pripravljenost za nove izboljšave, ki jo potrjujejo javne razprave, resolucije in predlogi, kažejo, da upanje postaja vedno močnejše.

Naj se ob koncu dotaknem še vloge Cerkev, ne da bi se pri tem ustavljal pri novi okrožnici papeža Janeza Pavla II. o socialnem vprašanju, ki je tudi za naše razmere velikega pomena. O slovenski Cerkvi pravite, 'da se nekoč ne bo mogla izogniti svoje zgodovinske konkretnosti, ko ji z zornega kota večnosti priznavate pomembno civilizacijsko vlogo'. Najbrž se ni treba sklicevati na zorni kot večnosti, ker je Cerkev že z zornega kota zgodovine in sedanjosti imela in ima svojo civilizacijsko in kulturno vlogo, zlasti na etičnem in verskem področju. Na teh področjih bo Cerkev še naprej skušala po svojih najboljših močeh prispevati k razvoju slovenskega naroda v odprtosti in spoštovanju vseh ljudi katerega koli prepričanja in vseh drugih narodov in narodnosti v Jugoslaviji. Cerkev — in to so vsi verni, ne samo škofje in duhovniki — ima nalogo, da služi človeku in sodeluje z vsemi ljudmi dobre volje. Če je nekaterim ta oblika tako tuja, da si kaj takega sploh ne morejo predstavljati in vidijo povsod samo boj za oblast, ker pač mislijo samo v teh oblikah, je to nov izziv Cerkvi, da vztrajno in potrpežljivo izvršuje svoje poslanstvo služenja Bogu in ljudem. Nihče ne bo trdil, da je to v preteklosti vedno izvrševala najbolje in da to dela danes. Veliko je bilo nepopolnosti in zgrešenosti ter pomanjkljivosti. Tudi v tem se je razodevala zgodovinska konkretnost, morda v slovenski Cerkvi še bolj kot kje drugje. Te zgodovinske konkretnosti se Cerkev danes ne boji in jo sprejema in jo priznava z željo, da bi bilo mogoče končno le prikazati celotno in nepopačeno, pravično in objektivno zgodovinsko konkretnost, in to ne samo cerkveno, temveč tudi vse drugo. Ker pa je Cerkev po svojem bistvu in svojem poslanstvu naravnana na prihodnost in ima nalogo, da budi in prinaša upanje za prihodnost, želi čim bolj presegati preteklost in oznanjati in uresničevati novo kulturno duha in sicer pri posamezniku in v narodu.

Zaradi svoje univerzalnosti, ki kljub zakoreninjenosti v določenem narodu, kulturi in socialnih razmerah pomeni hkrati odprtost za druge in preseganje meja in zapiranja v majhni svet, Cerkev želi biti slovenskemu narodu znamenje upanja tudi v tem posebnem in svojskem pomenu univerzalnosti in odprtosti. Vsako zapiranje vaze, nezmožnost izmenjave v dajanju in prejemanju, zavračanje dialoga je znak majhnosti, strahu, pojemanja življenjske moči in sterilnosti. Iz svojega poslanstva, ki ga ima za vse narode, kulture in čase ter družbene oblike, želi biti Cerkev navzoča v ustvarjalnem prizadevanju in enakopravnem sodelovanju ne samo v okviru slovenskega naroda in Jugoslavije, ampak tudi v evropskem in svetovnem merilu.

SKUHAL IN POGREL

(Nadaljevanje s str. 3)

dno prelistamo, beremo ali odložimo knjige in revije, ki jih pišejo in tiskajo Slovenci v zamejstvu.

Med omenjenimi časopisi in revijami so tudi: Naša luč, Katoliški glas in pa Ameriška Domovina. Pismo sta podpisala Rudi Šeligo, predsednik Društva slovenskih pisateljev, in pa Venko Taufer, predsednik Komisije za zaščito mišljenja in pisanja.

Brigite Nielsen meni, da je večina moških kot božično darilo: Najraje bi jih takoj spet zamenjali.

Grdina Pogrebni Zavod

17010 Lake Shore Blvd.

531-6300

1053 E. 62. cesta

431-2088

V družinski lasti že 85 let

Kanadska Domovina

Dr. V.J. Bratina

Toronto, Ont.

RAZSTAVA KIPARJA GORŠETA V LJUBLJANI

— II. del —

Esej o Goršetovem umetniškem delovanju

a) Gorše in Slovenci v ZDA in Kanadi

V tekstu samem dr. Sedej logično ne more mimo Slovencev v ZDA in Kanadi. In tu se začne nerodnosti. Povsem razumljivo, saj kdor ni živel tu dolga leta, nima pravega vpogleda. V tem oziru bom vedno priporočal kot obvezno branje knjigo oziroma dve knjigi slikarja in našega dobrega prijatelja Božidarja Jakca: Odmevi rdeče zemlje (Kosmos, 1932), ki jo je spisal skupno z M. Jarcem. Seveda, tiste Amerike ni več, toda za razumevanje sedanje je potrebno poznanje prejšnje!

Bil bi seveda nesmisel trditi, da so se v ZDA in Kanadi zbrali sami slovenski intelektualni Einstein — čeprav je seveda tudi Albert Einstein sam odšel v ZDA —, a prav tako bi bil nesmisel trditi, da so se zbrali sami Pavlihe in Milčinskega Butalci in Cefizeljci. Res, Slovenci v Clevelandu, v ZDA, pa še Kanado navržem, se sprva niso zavedali, da se je med njimi naselil »eden od klasikov moderne slovenske umetnosti«, kot se izraža dr. Sedej. O tem sem že pisal v prej omenjenem članku v A.D. in C.Z. Toda dr. Sedej preide te podatke in se v glavnem opira na pismo mojega starega znanca dr. Arneža. V angleščini je tako lep izraz: »dr. Sedej preferred to ignore my data«.

O Goršetovem delovanju na tem kontinentu sem kar dobro poučen, saj je preživel dolge mesece pri nas v Torontu, in je bilo dovolj prilike, da smo večino njegovih umetnin premleli po dolgem in počez. Edina, ki bi še več vedela, sta slikarja Vodlan in Zupančič. V Ridgewoodu, v New Yorku, so imeli vsi trije svoje ateljeje v isti hiši, le Goršetov atelje je bil najbolj impozanten.

Resnica, začetna Goršetova

doba v Clevelandu je bila bolj trda. Razumljivo, dolga leta vojne so bila vmes. ZDA so stopile v vojno za časa Pearl Harborja, stiki z Evropo so bili pretrgani, še posebno kulturni stiki. Še z letalom se je vožnja vlekla in vlekla v nedogled. Kako naj bi bili ameriški Slovenci na tekočem o razvoju umetnosti v Sloveniji? Tisti bolj redki, ki so poznali Goršetovo umetnost, večina mlajši, sami imigranti, so odhajali na študije na univerze. Vajeni praktično brezplačnega študija na evropskih univerzah so z grozo strmeli v astronomsko visoke šolnine na ameriških univerzah.

»Primum vivere, dein philosophari«, je umetnik rad poudaril, ali, za razvoj umetnosti je potrebna neka ekonomska podlaga. Za primer: Goršetove umetnine so bile takrat povprečno 50, 100, 200 dolarjev. Srednja mesečna plača je bila nekako 200, 300, 400 dolarjev! Konkreten primer: »Madona z detetom«, žgana glina, št. 421 v katalogu, je bila \$50. Kasneje se je vse izpremenilo, kot točno omenja dr. Sedaj, opiraje se na Arnežovo pismo. In umetnik ni imel nikakih finančnih problemov pri nakupu kar čedne domačije v Svečah na Koroškem.

Tako bi menil, ne smemo preveč ostro soditi Slovencev v Ameriki, če niso Goršeta sprejeli s fanfarami. Ne spomnim se, da bi Slovenci v Ljubljani peli Jeremijeve žalostinke, ko je Gorše odšel v Trst l. 1945. Vojna se je končala, naduti okupatorji so res odšli, pustili so pa za seboj strašno razdejano. Slovenija je imela druge skrbi in je umetnost molčala prav po latinskem izreku: Inter arma silent Musae!

Na drugi strani odhod v Trst, kamor je Gorše odšel, še

ni pomenil »odločitve za emigracijo«, kot se dr. Sedej izraža. Takrat, v letu 1945, je brez dvoma veljalo: »Trst takže slovenskaja zemlja«, če parafraziram izrek iz časa carske Rusije: »Sibir takže ruska zemlja!«.

Tudi, ko je Gorše odhajal v l. 1952 v ZDA, se ne spomnim, da bi tržaški Slovenci posnemali vzgled Madame von Meck — ki je podpirala Čajkovskega — in bi oskrbeli Goršetu življenje brez finančnih skrbi, da bi se mogel ves posvetiti samo umetnosti. Verjetno so Tržačani v svoji poštenosti celo mislili, saj končno odhaja v »land of opportunity«, in v New York, »citta del sogno! Seveda, zopet je res, da tudi ni nihče Goršeta zadrževal, ko se je odločil za vrnitev v Evropo. Takrat smo pač že dobro vedeli, da je njegova bodočnost v Evropi. Ni mogoče planike presaditi v Ameriko!

Seveda je še res, da preprosto ljudstvo laže sprejema kič, ali kot se dr. Sedej izraža, zopet sledeč Arneževemu pismu: »industrijsko saharinsko sladke kipe«, kot pa pristno umetnost. Toda to ne velja samo za Slovence, še v veliko večji meri za druge narode. Rekel bi: »Pojdi duša z menoj na Višarje!« Je bližje iz Ljubljane kot od tu. Iz Ovčje vasi pelje odlično speljana cesta; le malokdo jo pozna. Torej na Višarjah, v cerkvi, dva dela, slovenski in italijanski. Kot dan in noč! Že dolgo nisem bil tam gori, mogoče so »pokoncilsko« tisto strašno šaro, pa ne v slovenskem delu, kaj počistili.

Pa nazaj k dr. Sedeju in kiču!

Mislim, da gre za osnutek križevega pota za slovensko cerkev v New Yorku, na Osmi se reče. Goršetova zamisel — figure iz orešča na podlagi iz orešča — se je zdela preveč revolucionarna, figure nekam preveč raztrgane. Cerkveni moške, mogoče je bila tudi kaka žena vmes, se niso strinjali z Goršetovo zamisljo.

Gorše se je ujezil in izdelal na isti ploščici figuro; ploščica je pozlačena, figura je temna, skoro črna; tako bi moral namreč izgledati križev pot. Kompozicija te ženske figure je prava mojstrovina. V silno lepi pozi izpolnjuje ves razpoložljivi prostor. V Sedejevem katalogu nosi številko 544.

V zagovor teh meni neznanih cerkvenih mož bi omenil, da je Gorše za sedanjega torontskega nadškofa dr. Ambrožiča izdelal kip: sv. Janez

Seznam darovalcev za Tolstojev obrambni sklad

Toronto, Kanada

Jereb, Jože	\$ 50
Markez, Jože	\$ 50
N.N., Toronto	\$100
Štih, Anton	\$ 50
Berkopec, S.	\$ 62
Tomšič, F.	\$100

Montreal, Kanada

Rabzel, John	\$ 30
Poljanec, Jože	\$ 50
Kukovica, Jože	\$ 50
Petkovšek, Vinko	\$ 50
Kozina, Matija	\$ 50
Merhar, Julka	\$ 50
Rupnik, Antonija	\$ 50
Kukovica, Angela	\$100
Osana, Zdenko	\$ 50
Natlačen, Anthony	\$ 50
Seliškar, Rudi	\$ 50
Starič, Lojze	\$200

Hamilton, Kanada

Borštnik, Pavle	\$ 50
Tasner, Otmar	\$100
Gregorin, Lojze	\$ 50
Kreže, Frank	\$ 50
Slak, Florjan	\$150
Slak, Mirko in Ani	\$ 50
Slak, Tone	\$ 50
Slak, Majda	\$ 50

Skupno: \$1742.00.

To je tretji seznam darovalcev, ki ga objavljam. V Torontu je nabiral darove Stane Pleško, v Montrealu pa Lojze Starič. Ostalo je bilo poslano na moj naslov. Vsem darovalcem priskrba hvala.

IVAN PALČIČ
224 Charlotte St.
Hamilton, Ontario
Canada L8K 4V6
Zastopnik Slovencev

ROJAK! — Si že poravnal svoj dolg?

Zadnje mesece je bilo po naših časopisih že več pozivov in prošenj za prispevke v »Forced Repatriation Defence Fund«. Prav tako je bilo povedano, da

Evangelist, št. 503, tudi v orešču. Ves raztrgan se zdi. Ideja je seveda: spokornik, »Glas vpijočega v puščavik«. Toda, ko so nadškofovi kolegi — v filozofiji, teologiji, moralki itd. visoko izobraženi — kip videli, so ga gladko odklonili. Kaj bi torej cerkvenim možem zameril, če je bila še za cerkvene gospode Goršetova umetnost nekam pretežka!

Resnica je, da v ameriški svet Gorše ni mogel prodreti. To bi bil pravi čudež. To ve vsak, ki so mu umetniške razmere tu poznane. Poizkusil je z Galerie International, toda kmalu uvidel, da ne bo zmogel stroškov. Ridgewood sam, kjer je imel atelje, je pa bolj odmaknjen.

Toda tudi tja so prišli interesi. Gonilna sila v ZDA, pa tudi Kanadi, v umetnosti so Judje. Oni se najbolj zanimajo

(dalje na str. 6)

gre za denarno pomoč grofu Nikolaju Tolstoj in Mr. Nigel Wattsu, katera sedanji lord Aldington (ob koncu vojne gen. Toby Low) toži v zvezi s knjigo The Minister and the Massacres.

Ne pozabimo, da je grof Tolstoj s to knjigo našo vetrinjsko tragedijo svetu prikazal v taki luči, kakor bi to ne mogel storiti noben Slovenec. Knjiga sama je zbudila tako zanimanje, kakor doslej menda še nobena te vrste. Nič manj važna pa ni tožba sama, ki se bo kmalu začela, saj je od izida te odvisno, ali bo dokazana pravica in našim pomorjenim vrnjena čast, ali pa bodo oni in z njimi ves slovenski narod ostali še naprej pozabljeni in zasramovani. Grof Tolstoj se je postavil v obrambo prisilno in z zvijačo vrnjenih slovenskih domobrancev z enim samim namenom, da se izkaže pravica. Zdaj pa je odvisno tudi od nas preživelih, da mu finančno pomagamo, ker bi bilo najbolj žalostno (to je njegova izjava), če bi zaradi pomanjkanja denarnih sredstev bil prisiljen opustiti to edinstveno priliko, ko so dani vsi pogoji, da bo tudi ta košček najbolj sramotnega dejanja 2. svetovne vojne prikazan svetu v vsej resnici.

Slovenci smo za svoje pravice in narodni obstoj po svoji krivdi zamudili že veliko zgodovinskih prilik. Nikar ne zapravimo tudi te, ki je lahko zadnja! Ne pozabimo te važne zadeve priporočiti tudi našim mučencem! To je stvar nas vseh — živih in mrtvih...

Tožba se bo verjetno začela kmalu, advokati, ki so mednarodnega slovesa in zato dragi, pa zahtevajo denar, zato se v imenu vrnjenih in pomorjenih še enkrat obračam na vse tiste, ki ste doslej naše pozive spregledali: **Priskočite nam na pomoč!** Zamislimo se v tiste strašne dni in komur vest pravi, da je kaj dolžan, naj pride in prinese svoj dar. Ni važno, koliko kdo da, vsak dar pa naj bo v spomin na naše brate in sestre, obenem pa zahvala za življenje, ki ga živimo po njihovi veliki žrtvi. Tu ne gre za maščevanje, ampak za pravico. Če bo zločin, ki je poglaval smrt milijone nedolžnih ljudi, še naprej ostal skrit in nekažnovan, potem človeštvo nima bodočnosti.

Za vsako pomoč že vnaprej: Bog povrni! Prav tako se javno zahvaljujem tudi vsem tistim, ki ste doslej že prispevali v ta fond.

Svoje darove lahko pošljete odbornikom društev Tabor ali Vestnik, med temi tudi meni.

Stane Pleško
77 Goswell Rd
Etobicoke, Ont.
M9B 1X4

ŽUPNIJSKA HRANILNICA in POSOJILNICA "SLOVENIJA"

Vam nudi razne finančne usluge: Posojila za hiše, avtomobile, potovanja, študij itd. Vaši prihranki pa se obrestujejo po najvišji možni stopnji.

POSLUŽITE SE NAŠE SLOVENSKE FINANČNE USTANOVE!

URADNE URE

na 618 Manning Ave. Toronto	Tel.: 531-8475
Torek — sreda	10 a.m. — 3 p.m.
Četrtek — petek	10 a.m. — 8 p.m.
Sobota	10 a.m. — 1 p.m.
na 739 Brown's Line, Toronto	Tel.: 255-1742
Torek — sreda	10 a.m. — 3 p.m.
Četrtek — petek	1 p.m. — 8 p.m.
Sobota	10 a.m. — 1 p.m.
v Hamiltonu pri sv. Gregoriju Velikem	Tel.: 561-9952
Vsak petek od 4h do 8h zvečer.	

KOLEDAR PRIREDITEV

APRIL

23. — Slovenski dom na Holmes Ave. priredi pomladansko večerjo in ples. Igra Al Markic orkester.
30. — Slovenska cerkev Sv. Cirila v New Yorku priredi Slovenski festival. Nastopajo plesna skupina Kres, pevski zbor Zvon, orkester Veseli Slovenci ter farni zbor pri Sv. Cirilu.

MAJ

1. — Slov. narodni dom na E. 80 St. priredi večerjo in ples na čast svoje ženske leta Jenie Zupancic.
15. — Prijatelji SND na St. Clair Ave. priredijo »brunch« v pomoč te ustanove.
15. — S.K.D. Triglav, Milwaukee, praznuje Materinski dan
20. — Slovenski dom za ostarele ima letni občni zbor v SDD na Waterloo Rd. Začetek ob 7.30 zv.
21. — Pevski zbor Korotan poda koncert v Slov. nar. domu na St. Clair Ave. Za ples in zabavo igra Alpski sekstet.
29. — Društvo SPB Cleveland priredi Slovenski spominski dan s sv. mašo pri Lurški Materi božji na Chardon Rd. v Euclidu, Ohio.
30. — S.K.D. Triglav, Milwaukee, obhaja Spominski dan v Triglavskem parku

JUNIJ

5. — Otvoritev Slovenske pristave.
- 18., 19. — Tabor DSPB Cleveland poda spominsko proslavo za vse pobite slov. domobrance in vse žrtve komunistične revolucije, na Orlovem vrhu Slovenske pristave.
26. — S.K.D. Triglav, Milwaukee, priredi piknik v svojem Parku

JULIJ

- 2., 3. in 4. — Pristavski dnevi, na Slov. pristavi.
10. — Misijonska Znamkarska Akcija ima svoj letni piknik na Slovenski pristavi. Sv. maša ob 12. uri.
- 15., 16., 17. — Poletni festival pri Sv. Vidu.
24. — Misijonski piknik v Triglavskem parku, Milwaukee.
30. — Balinarski krožek Slovenske pristave priredi piknik na Slov. pristavi.
31. — Slov. šola pri Sv. Vidu priredi piknik na Slovenski pristavi.

AVGUST

7. — Dan upokojencev na Slovenski pristavi.
14. — S.K.D. Triglav, Milwaukee, priredi piknik v svojem Parku.
20. — Folklorna plesna skupi-

na Kres nastopa na Slov. pristavi. Po nastopu igrajo za ples in zabavo Dušan Maršičev Veseli Slovenci.

27. — Pevski zbor Gallus s Koroške ima koncert v Slov. nar. domu na St. Clair Ave. Pričetek ob 7.30 zv.

28. — Belokranjski klub priredi piknik na Slovenski pristavi. Igra Tony Klepec orkester.

28. — Društvo DSPB Cleveland priredi romanje v Frank, Ohio.

28. — Slovenski dom na Holmes Ave. priredi letno »Povratek domov« prireditev.

SEPTEMBER

18. — Vinska trgatev na Slovenski pristavi.

25. — Oltarno društvo pri Sv. Vidu priredi vsakoletno kosilo v avditoriju pri Sv. Vidu.

25. — S.K.D. Triglav, Milwaukee, priredi Vinsko trgatev v svojem Parku

OKTOBER

15. — Tabor DSPB Cleveland priredi svoj jesenski družabni večer v Slov. domu na Holmes Ave. Igrajo Veseli Slovenci.

23. — Slomškov krožek priredi vsakoletno kosilo v avditoriju pri Sv. Vidu.

23. — Občni zbor Slovenske pristave, na Slov. pristavi.

23. — Slovenian National Art Guild praznuje 15-letnico v SDD na Recher Ave.

29. — Štajerski klub priredi Martinovanje v Slov. nar. domu na St. Clair Ave. Pričetek ob 7h zv. Igrajo Veseli Slovenci.

29. — Slovenski dom na Holmes Ave. priredi večerjo.

NOVEMBER

6. — Slovensko ameriški kulturni svet priredi »Slovenski večer« v SND na St. Clair Ave. Počastjen bo sodnik August Pryatel.

12. — Pevski zbor Jadran priredi jesenski koncert, združen z večerjo in plesom, v SND na Waterloo Rd. Igra Joey Tom-sick orkester.

12. — Belokranjski klub priredi martinovanje v SND na St. Clair Ave. Pričetek ob 6.30 zv. Igra Tony Klepec orkester.

13. — Slov. mladinski zbor Kr. 2 SNPJ praznuje 50-letnico s prireditvijo v SDD na Recher Ave.

25. — Slovenski dom na Holmes Ave. priredi Zahvalni dan večerjo. Igra Johnny Vadal orkester.

DECEMBER

4. — Pevski zbor Glasbena Matica priredi božično večerjo s koncertom in plesom v SND na St. Clair Ave.

Kanadska Domovina

Razstava kiparja Goršeta v Ljubljani

(Nadaljevanje s str. 5)

za vsake vrste umetnost in umetnost tudi najbolj podpirajo. Prišli so zainteresirani v Goršetov atelje. Komaj so pozdravili, sem ugotovil po naglasu: Aškenazi. Hitro sem segel po klobuku in si ga poveznil na glavo, da ne bodo mislili, da imajo opravka s kakimi neotesanimi govedmi. Umetnik pa je itak že imel svojo barveto na glavi.

Z zanimanjem so ogledovali dela. Posebno neka glava moža jim je bila všeč. Nadnaravna velikost, žgana glina. Ali koga predstavlja, so želeli vedeti. »Oh, seveda, to je Kristus,« je hitel umetnik, in še dodal: »trpeči Kristus, vendar!« Judje so se spogledali, se hitro poslovili in hušknili skozi vrata. Gorše je pa resignirano ponovil cesarjeve misli v Levstikovem Martinu Krpanu: »to velja, da bi se zapomnilo...«

b) Sv. Ciril in Metod

Oba kipa sta postala žrtvi umetnikovega poizkusa prodreti do ameriške publike. Tudi o tem sem že pisal v A.D. in C.Z. in zopet: »dr. Sedej preferred to ignore...« Oba kipa iz orešča, enkratna stvaritev. Tisoč dolarjev je želel dobiti za vsakega, za križ pa nekako tisoč petsto. Sv. Ciril mi je bil izredno všeč, bolj kot Metod; tista cerkva, ki jo drži v roki, me je motila.

Poleg cene sta bila dva problema: prevoz in carina. Carina je vedno nadležna, toda carine ni za religiozne predmete. Veliko teh kipov sem prenesel čez mejo in imel malo težav. Celo »Eva« je mirno prešla mejo. Saj carina je bila minimalna, le pisanje vseh papirjev je vzelo veliko časa in nič ni bolj žalostnega kot postaviti po letališču, ko bi bil človek najrajši čimprej doma.

Torej »Eva«. Nekaj je narobe s podatki v katalogu. Mogoče je to »Prebujenje«, št. 461. Zame je »Eva«. Carinik je takoj rekel: »Boste morali plačati carino!« »Ni govora,« sem se uprl, to je »religious object«. »Religious?«, je zategnil carinik in ošvrknil Evo, lep kip v orehu v »Evinem oblačilu«, z dvomljivim pogledom.

»Logično« — se nisem dal. »Sv. Adam in Eva. Po grehu sta se izpreobrnila in postala svetnika. Saj poznate biblijo? Mi katoličani ju praznujemo na sam sv. večer.« No, ni carinika v Ameriki, ki bi se upal ugovarjati bibliji ali pa celo božičnemu večeru. Nestrpno je zamahnil z roko, naj grem.

Torej sv. Cirila bi brez težave prenesel čez mejo. Dovolj je znan svetnik. Prevoz me je skrbel. Saj ga ne bom mogel vzeti na letalo. Kip, velik kot jaz, težak najbrž prav toliko, ne bo smel na sedež, kot pri-

ljago ga pa tudi ne bom pošiljal. Mimogrede bo kakšna okvara in opravičilo: »Žal nam je!«

Ko sem tako tehtal, sem izvedel, da ju je lastnik Galerie International zgrabil kot talca, dokler mu Gorše ne plača najemnine. Bilo je prepozno! Me zanima — in kdo v New Yorku bi mogel to izvesti: Oba kataloga, Smrekarjev in Sedejev, navajata Galerie International kot lastnika kipov sv. Cirila in Metoda. Toda ne verjamem, da sta še tam, saj Galerija prodaja kipe. Če pa bi bila, ju bi bilo treba takoj odkupiti in poslati v Evropo k drugim Goršetovim delom.

Isto velja za Kristusa. Če »Križani Kristus«, kot berem v katalogu, ne sme stopiti v cerkev sv. Križa — se bere prav komično — bi bilo treba tudi tega »Kristusa« odkupiti in priključiti obema svetima bratom, saj so po Goršetovi zamisli tvorili celoto. Lastnik Galerie International, Mr. Callofano, je bil pač »businessman«. V New Yorku se s sentimentalnostjo ne pride daleč!

Njegova žena je bila baletna plesalka in njen profil je Gorše izdelal v tehniki tolčenega bakra. Tudi te umetnine ne najdem v katalogu. Je seveda malo idealizirana, z dolgim vratom, malo po Modiglianiju, da ne bo, kot se je umetnik rad izražal, »preveč neobgljena«. Na kopijo — zelo pomanjšana reprodukcija v neznan tehniki tiska — je napisal, vsaj na kopijo, ki je pri nas: »Eve in copper«, 14 x 10 inčev, 1969, in podpis.

Kot mi je znano, sta bila kipa sv. Cirila in Metoda reproducirana samo dvakrat, v katalogu razstave v New Yorku in v knjigi: Arnež, Večerin, Sculptor France Gorše, Studia Slovenica, New York, 1971. Negativi teh slik so pri nas. Pač pa je umetnik v tušu narisal oba kipa; tudi ta grafika je pri nas.

(Konec prihodnji tork)

for
**JUVENILE
COURT
JUDGE**

DOMINIC C. DELSANDER
DEMOCRAT

Paid for by the Delsander for
Judge Committee.
Philip R. Brodsky, Treasurer,
3809 Northwood Rd.,
Cleveland OH 44118

CAMPAIGN COMMITTEE: Regina Deering, Peter R. Pucker, Janet A. Saringer,
Gene C. Zannoni, Meg McGarry, Marie Shimandle, Robert E. Vannice

**Buy One Pair of Shoes and Get 50% Off
on Fashion Earrings**

or

**Buy Two Pair of Shoes and Get a Free
Pair of Fashion Earrings**

Saturday, April 23, Saturday, May 7

With Love,
Happy Mother's Day

**SHOES
and
MORE**

DISCOUNT QUALITY FOOTWEAR

**6125 St. Clair Ave. 431-SHOE
Cleveland, Ohio 44103**

Anton Šubelj o sebi I. 1951

PISMO IZ AMERIKE

Operni pevec in pevski učitelj Tone Šubelj je postal znancem v domovino obširno pismo, iz katerega povzamemo nekatere odstavke, ki zanimivo opisujejo vzpon in delovanje tega našega prizadevnega pevskega pionirja onkraj Oceana.

... Vse lepo pozdravi. Bete-ttu pa reci, da ga nisem pozabil in jaz mu pri mnogih ljudeh tukaj poveljujem njegovo slavo, zlasti odkar je bil na naslovni strani »Tovariša« kot Benjamin v »Desetem bratu«

Pismo sem danes začel, ali ne vem, kdaj ga bom skončal, ker sem zelo zaposlen. Od velike noči pa do 28. junija letos nisem imel niti enega dneva prostega. Delal sem tudi vse nedelje. Poučujem solo petje in operno igro tukaj v Clevelandu in na univerzi v Washingtonu (»Musical Institute«).

To pismo Antona Šublja, v Clevelandu do njegove smrti I. 1965 eden vodilnih glasbenih delavcev in dolgoletni pevodja pri Glasbeni Matici, je bilo objavljeno v ljubljanski reviji (takratni, seveda) Tovariš z dne 18. oktobra 1951. Objavljam ga danes kot fragment iz zgodovine, ki bo zanimal tiste, ki so Šublja poznali, in tiste, ki želijo dobiti boljši vpogled v takratne razmere. Očitno je tudi, da je Šubelj visoko cenil svoje sposobnosti in se močno hvalil pred bralci v takrat daleč Sloveniji. Ur.

Imel sem v Washingtonu poprej svojo muzikalno šolo na lepem prostoru, toda bilo mi je tako dolgčas po Slovencih, da sem ustanovil šolo v Clevelandu. Medtem so pa v Washingtonu tako vzdihovali, da sem sprejel mesto profesorja pri zgoraj omenjeni univerzi in vozil sem se z avionom vsak petek tja in učil tam po tri dni na teden, po štiri pa v Clevelandu. Hoteli so v Washingtonu, da bi tudi letos vodil poletni tečaj, a moja šola v Clevelandu je tako narastla, da tega nisem mogel. Odkar sem v Clevelandu, sem opravil 160 voženj z letalom in nekaj z vlakom. Včasih je bilo v zraku tako grozno, da nisem mislil, da bomo prišli na zemljo. Ali človek je neumen in vedno iznova tvega življenje. Potem sem se odločil, da ostanem čez poletje v Clevelandu in posledica je bila, da je nekaj mojih učencev najelo stanovanje v Clevelandu in so se čez poletje učili pri meni. Tako torej ne morem imeti miru. Da sem pridobil sloves v učenju solo-

petja in v operni igri, je dolgo poglavje, o katerem bom še mogoče pisal.

Na univerzi v Washingtonu sem poučeval 35 privatnih učencev, 45 v operni šoli in zraven poučujem štiri zборе, ki štejejo skupaj 160 pevcev. Pripraviti vse gradivo in jih zadovoljiti, to mi včasih kar glavo meša. K sreči sem zdrav, in veselje, da bom mogel podaljšati slovensko kulturno življenje tukaj, je tako veliko, da mi vliiva voljo do dela in ustvarjanja.

Priredil sem »Traviato« z navadnimi delavci, bil inscenator, režiser, električar, naučil soliste in zbor vsakega takta, prevedel »Traviato« na slovenski jezik, popravljaj izgovarjavo tu rojeni mladini, najel orkester, ga izvežbal in potem dirigiral. Uspeh je bil tako velik, da več sto ljudi ni moglo dobiti prostora in so časopisi pisali, da je bila to krona vseh predstav, kar jih je bilo doslej uprizorjenih v Ameriki (slovenskih).

Slovenci, ki so šli gledat Traviato Metropolitanke, ko je le-ta gostovala v Clevelandu, so rekli, da jim je slovenska Traviata bolj prirasla k srcu. Verjamem. Bila je za naše ljudi, v našem jeziku, in moji pevci so peli z izrazom, prav tako, kakor sem jaz včasih pel naše narodne pesmi na koncertih, kjer so ljudje jokali ali pa se smejali, kakršna je pač bila vsebina pesmi. Zelo srečen sem, da sem zrasel na deželi, kjer podeželski človek razume z e m l j o, kjer nima mestnega tlaka in ko pride v mesto, razume tudi meščana. Meščanu pa je težje razumeti podeželskega človeka.

Še besedo o moji družini: sem še samec, toda imam tri otroke, ki so biser mojega očesa. Moj brat je umrl v New Yorku leta 1931, zadet od kapi. Zapustil je tri otroke: Pavlino (10 let), Henryja (5 let) in Edwarda (10 mesecev). Tem sem posvetil svoje zrelo življenje in jim dal vse: čas in denar. To je bil moj najlepši čas življenja in najboljša investicija. Vsi trije imajo sijajne službe in izvrstno vzgojo. Pavlina je poročena v Kaliforniji, ima sijajnega moža in sinčka Borisa. Njen mož ima tovarno keramičnih izdelkov. Henry se bo poročil v oktobru in Edward ima sijajno službo v New Yorku, v Rockefellerjevem Centru. Vsaj enkrat na leto me pridejo vsi trije obiskat. Pavlina me vedno prosi, naj že neham delati in pridem k njim v Kalifornijo, da bi samo počil-

val. Soba je zame vedno pripravljena.

Toliko o moji družini. Zdaj pa kolikor mogoče na kratko o sebi: Ko sem se drugič vrnil v Ameriko, je bila grozna pobitost. Večina ljudi brez dela, posebno Slovenci so bili prizadeti. Na koncertne prireditve pri Slovencih ni bilo več misliti. Študiral sem po enajst ur na dan s pianistko in pripravil popolnoma originalen repertoar in naslov koncertu je bil: »Pesmi za otroke od osmega do osemdesetega leta« — vse v angleškem jeziku, razen slovenske, predvajane v narodni noši.

To je bilo seveda za ameriško občinstvo. Tako je vžgal naslov, da sem imel v prvi sezoni 145 nastopov v raznih šolah, univerzah, klubih in zasebnikih. Sledili sta dve dejavnosti ali dva prizora v novi reviji na Broadwayu, pri kateri so me angažirali. Svoji pianistki sem dal ime Ljubljana, da je povežalo slovensko narodno nošo z našim glavnim mestom. Ker sta v besedi dva »j«, so si Američani ime dobro zapomnili in mnogi newyorški časniki so o tem pisali. Revijo smo igrali več mesecev po devetkrat na teden.

Leta 1932 so bile razpisane avdicije za prvo uprizoritev Respighijeve »Marija iz Egipta« (Maria Egiziacca). Treba je bilo dobiti mešan oktet in premiera naj bi bila v Carnegiejevi dvorani, z newyorškim filharmoničnim orkestrom. Prišlo je na avdicio okrog tisoč mladih pevcev in pevk. Razvrstili so jih tako, da so prvi soprani peli en dan, drugi soprani drugi dan in tako dalje.

Baritoni so prišli na vrsto sedmi dan. Jaz sem bil prvi na vrsti in sem čakal ves dan na rezultat. Ko je bilo vse končano, je dirigent Giulio Setti izbral mene za baritonsko partijo. Ko smo se začeli učiti (osem ljudi), smo imeli vaje v Metropolitanki, kjer je bil Giulio Setti dirigent. Premiera je sijajno uspela in po tretji predstavi mi je Setti ponudil službo v Metropolitanki za manjše vloge in zbor.

Srce je zavriskalo! Plača dobra, repertoar sem pripravil v štirih jezikih in nastopil prvič jeseni 1932. Pel sem najmanj sto manjših vlog in bil postavljen čez nekaj let za solista. Zadnjih šest let sem postal ravnatelj zbora. Leta 1945 sem povedel zbor v stavko, ker jih je hotela uprava — 94 ljudi zbora — ogoljufati. Zmagal sem in ta dan je bil eden najlepših v mojem življenju.

Ostal sem še leto dni pri Metropolitanki, a leta 1946 sem se naveličal in zapustil to svetovno operno hišo. Mr. Edward Johnson mi je poslal krasno pismo in me ponovno prosil, osebno in po telefonu, naj se vrnem, a se nisem dal preprosi. Bil sem pri Metropolitanki celih 14 let, in to je bilo dovolj. O tem bi lahko napisal celo knjigo.

Potem sem prevzel mesto generalnega manažerja pri (dalje na str. 8)

Vsa katoliška Cerkev se veseli ob tisočletnici krsta Rusije

Dne 22. marca je bilo objavljeno apostolsko pismo Janeza Pavla II., posvečeno tisočletnici krsta sv. Vladimira in njegovega ljudstva leta 988. Pismo se začinja z besedami »Pojdite po vsem svetu...« Napisano pa je bilo 25. januarja, na praznik spreobrnjenja sv. Pavla.

Datum ima svoj pomen, saj je bil sv. Pavel apostol vseh narodov in je prvi zapisal: »Ni razlike med Grkom in Rimljanom, med svobodnim in sužnjem, vsi smo eno v Kristusu Jezusu.«

In prav to je vodilna misel tega apostolskega pisma, da smo po krstu in evangeliju vsi kristjani eno, tako katoličani kot pravoslavni, saj sta obe Cerkvi ohranili krst in apostolsko nasledstvo hierarhije, tj. duhovništva, le razmere in dogodki so nas v teku zgodovine ločili v dve Cerkvi, ki pa sedaj znova iščeta pot k ponovnemu skupnemu občestvu.

Pismo se v latinskem jeziku začinja »Euntes in mundum« in je razdeljena na šest poglavij. V prvem poglavju se papež ustavlja ob Kristusovem odrešilnem delu in ob pomenu krsta, kakor še posebej izhaja iz bizantinskega obreda.

Začetki krščanstva v Kijevu

V drugem poglavju se papež ustavi ob zgodovinskih dogodkih. Razlaga, kako je krščanstvo prišlo v Kijev, ki je bil takrat glavno mesto Rus', tj. prve ruske kneževine. Omenja kneginjo sv. Olgo, ki je prva sprejela sv. krst okoli leta 955. Toda njen sin Svjatoslav je ostal pogan, šele njen vnuk Vladimir se je dal krstiti skupaj s svojim ljudstvom leta 988. Vladimir je sicer prejel krst iz Bizanca, toda v njegovo kneževino so prišli tudi učenci sv. Cirila in Metoda ter prinesli liturgijo v slovanskem jeziku. Liturgija v domačem jeziku je pripomogla h hitrejšemu širjenju evangelija in tudi k začetkom narodne kulture. Saj se ravno v Kijevu v naslednjem stoletju začinja tudi ruska svetna kultura. V tistih časih pa je Cerkev bila še vedno združena in sv. Vladimir in prvi njegovi nasledniki so imeli stike tudi z Rimom in zahodno Cerkvijo.

»Staroslovanski jezik,« piše sv. oče, »je postal važno sredstvo za evangelizacijo, pa tudi za samostojen kulturni razvoj teh narodov, razvoj, ki je v marsičem postal bogastvo za življenje in kulturo vsega človeškega rodu.«

Vera in kultura

V naslednjem 3. poglavju papež poudarja ravno to, kako je krščanska vera povezana tudi s kulturo narodov, kamor seže evangelij. Dobe sedno piše: »Krst Vladimira Velikega in pozneje vsega njegovega ljudstva je bil velikega pomena za duhovni razvoj v tem delu Evrope in Cerkve kot tudi za celotno bizantinsko-slovansko kulturo in civilizacijo.« Tudi tukaj papež poudar-

ja originalno zamisel sv. bratov, ki sta z bogoslužjem v slovanskem jeziku postavila temelje temu, kar danes imenujemo »inkulturacija« evangelija.

Papež ne pozabi na doprinos menihov in samostanov v Rusiji za razvoj liturgične umetnosti, duhovnega življenja in tudi svetne kulture v Ukrajini in pozneje v celi Rusiji do Vladivostoka, saj so pravoslavni menihi ponesli evangelij čez celo Sibirijo.

Sv. oče tudi ob drugih priložnostih kaže na vlogo Cerkve in vere, ki jo imata tudi pri rasti in razvoju človeške kulture in družbe nasproti marksizmu, ki menijo, da je vera opij za ljudstvo. Če bi marksisti hoteli biti resnicoljubni, bi kaj takega nikoli ne mogli trditi, saj jih vsa zgodovina krščanstva stavi na laž.

Želja po polnem cerkvenem občestvu

Zatem preide sv. oče v 4. poglavju k zadevi, ki mu je še posebno pri srcu, ki edinosti kristjanov. V prvem tisočletju je bila Cerkev ena, čeprav se je razlikovala po liturgičnem jeziku, po cerkveni disciplini in tudi v različnih teoloških poudarkih. Potem sta se vzhodna in zahodna Cerkev ločili. Danes so pa na delu prizadevanja, da bi znova prišlo do edinosti, do medsebojnega občestva. Ekumenizem je napravil še dolge korake v medsebojnem dialogu med eno in drugo Cerkvijo. »Polnost občestva je dar Sv. Duha in ne bo samo sad zgolj človeških prizadevanj in želja, čeprav so tudi te potrebne,« opozarja sv. oče.

Evropa je ena

Janez Pavel II. je prvi papež, ki gleda na Evropo v njeni celovitosti; zanj je Evropa ena od Atlantika do Uralov. To edinost Evrope podčrta v 5. poglavju tega pisma. »Kulturo vseh evropskih narodov, čeprav različno med seboj, hrani življenjski sok, ki priteka iz istega skupnega studenca. Ta zavest mora nagibati ne samo kristjane, marveč vse evropske narode, da iščejo skupno pot k miru in soglasju in k skupnemu napredku.« Ni pravega miru razen na podlagi procesa postopne združitve, kjer bo vsak narod lahko izbral v svobodi in resnici poti k lastnemu napredku,« pravi sv. oče. In zaključuje to poglavje: »Poseben poklic Evrope, rojene na krščanskih temeljih, je, da se trudi za mir po celem svetu.«

Bratska moskovska Cerkev

V zadnjem poglavju papež pravi, da se s tem pismom obrača na vse brate in sestre, pravoslavne in katoličane, posebej še na sinove ruskega, ukrajinskega in beloruskega naroda, na tiste, ki živijo doma, in na one, ki so raztreseni po svetu. Posebej še je ta jubilej praznik za pravoslavno Cerkev, ki ima svoj sedež v Moskvi in ki jo mi z veseljem nazivamo »bratska Cerkev.« (dalje na str. 8)

BRICKMAN & SONS
FUNERAL HOME

21900 Euclid Ave.

481-5277

Between Chardon & E. 222nd St. — Euclid, Ohio

Obisk predsednika SR Slovenije Franceta Popita v ZDA

Vrata za gospodarsko sodelovanje se odpirajo

(Že smo objavili tri poročila iz ljubljanskega Dela o nedavnem obisku F. Popita v ZDA. V mesečniku »Naš delavec«, ki je namenjen predvsem slovenskim zdomcem v Evropi, prejemajo ga pa tudi mnogi drugi, ki so naročeni na publikacije iz Slovenije, je pa izšel zajetno poročilo o tem obisku, ki bi ga moral skrbno brati vsakdo, ki se za to tematiko zanima, kajti veliko pove. Avtor je označen samo z začetnicama M.V. Sodeč po točnosti podatkov, bi menil, da gre za ženo konzula SFRJ v Clevelandu Meto Vagljevo, ki je novinarka po poklicu. Ur.)

Konec marca je bil na enotenskem delovnem in študijskem potovanju po ZDA predsednik predsedstva Slovenije France Popit. Povabili so ga ameriški Slovenci iz gospodarskega, političnega in kulturnega življenja, ki so bili tudi nosilci in organizatorji pomembnega dela programa. Predsednik Popit je obiskal Washington, Pittsburgh, Cleveland, Chicago in New York. Treba je povedati, da je v pripravi programa izstopala osebnost Johna Blatnika, kongresnika slovenskega porekla, verjetno neponovljivega prijatelja Jugoslavije in Slovenije še iz tistega časa, ko je kot vodja zavezniške vojske misije pri glavnem stabu SNOV prebil nekaj let med slovenskimi in jugoslovanskimi partizani.

Popit se je v Washingtonu srečal s številnimi ljudmi našega porekla, ki imajo pomembne dolžnosti v ameriškem političnem življenju. Sprejem na Capitol Hillu je bil najbrž enkratni dogodek, kajti ameriški

Slovenci v politiki prihajajo v prestolnico iz različnih ameriških držav, zastopajo interese svojih okolij, zato jih velikokrat ne družijo več kot njihovo poreklo, ki pa je v vsakdanjem življenju že tudi zabrisano. Polega Johna Blatnika sta bila pobudnika tega srečanja kongresnika James Obertar iz Minnesote in Dennis Eckart iz Ohia. France Popit se je srečal tudi s predsedujočim v predstavniškem domu Jimom Wrightom. Govoril je večjemu krogu gospodarstvenikov na srečanju Jugoslovansko-ameriškega gospodarskega ekonomskega sveta, ki mu predseduje Richard Johnson.

Predsednik Popit se je v Enon Valleyju, v državi Pennsylvaniji, spoznal s prizadevnimi člani društev SNPJ na tem območju. Enako srečanje so mu izseljenci priredili v Clevelandu, kjer je United Slovenian Society zbrala kulturne skupine in predstavnike društev, da bi pozdravili predsednika iz »starega kraja«. Enako je bilo tudi v Chicagu, kjer se je Popit na glavnem uradu SNPJ srečal s člani glavnega odbora iz številnih ameriških držav, si ogledal njihove prostore in uredništvo časnika Prosveta, predsednik Edward Hribar pa ga je seznanil z zgodovino te organizacije, ki ima okrog 50.000 članov.

France Popit se je tudi posamično srečal s pomembnimi gospodarstveniki in znanstveniki našega rodu, na primer: z dr. Mihajlom Mesarovićem, svetovno znanim avtorjem računalniškega sistema, ki ga uporabljajo za dolgoročno načrtovanje in ki se zdaj v sodelovanju z dr. Ivom Fabincem, članom predsedstva SR Slovenije, pogovarja o uporabi svojega modela v Jugoslaviji. Dr. Mesarović je predsedniku predstavil uporabnost svojega modela.

Z dr. Karlom Bonuttijem, predsednikom Slovenian Heritage Foundation, se je pogovarjal o možnostih za sodelovanje znanstvenih delavcev našega rodu in njihovi pripravljenosti, da bi svoje znanje in ugled dali na voljo tudi v Jugoslaviji. Na Cleveland State University se je predsednik z najvišjimi predstavniki te ustanove pogovarjal o tesnejšem sodelovanju, ki je že v minulih obeh letih dalo vrsto sadov, od uspešnega seminarja za mlade poslovneže iz Slovenije o trženju do izmenjave gostujočih profesorjev, ki že in še bodo potovali v obe smeri.

Predsednik Popit si je ogledal dve tovarni, ki sta last ljudje našega porekla: v Chicagu podjetje orodnih strojev, ki je v lasti bratov Louisa in Adolfa Klančnika, v Clevelandu pa tovarno ACME, ki je last izredno uspešnega Roberta Tomšiča, ki ima poleg številnih tovarn po Ameriki obrate tudi v Evropi, med drugim v Španiji in Bolgariji.

V Clevelandu se je srečal z zelo ugledno poslovno žensko, ne samo v tem mestu, ampak v Ameriki, z lastnico in predsednico Tower City Centra, gospo Ruth Miller, ki z bratom ravno zdaj vlagajo ogromna sredstva v nove gradnje v središču Clevelanda in bo jeseni obiskala Slovenijo.

Victor Voinovich, prav tako uspešni poslovnež v Clevelandu (in županov brat), je predsednika popeljal o mestu in mu razložil načrte za obnovo, v katero zadnje čase v Clevelandu vlagajo ogromno denarja.

Z vsemi temi in še številnimi drugimi poslovneži se je predsednik Popit pogovarjal o možnostih za gospodarsko sodelovanje pa tudi za skupne naložbe v naše gospodarstvo. Seveda tak obisk in hitri pogovori ne morejo prinesiti takojšnjih uspehov, vendar pa so vsi, s katerimi se je Popit pogovarjal, z zanimanjem poslušali, ko jim je razložil našo usmeritev, torej odpiranje in sodelovanje z zahodnimi razvitiimi tehnologijami, ki pa jih seveda hočemo in želimo vklopiti v sistem socialističnega samoupravljanja.

Predsednik France Popit se je v glavnem mestu države Ohio srečal z guvernerjem Richardom Celestom. Država Ohio že sodeluje z italijansko deželjo Ligurijo, z eno od kitajskih pokrajin in z eno od brazilskih držav. Zato sta se Popit in Celeste čisto konkretno pogovarjala o sodelovanju, kajti tudi Ohio ima dolgoročne gospodarske načrte odpiranja v svet. Čeprav izvoza zdaj niso posebej spodbujali, znaša njegova zdajšnja vrednost 18 milijard dolarjev letno. V skupni menjavi med ZDA in Jugoslavijo pa je Ohio na četrtem mestu.

Dogovorili so se, da bo morda že prihodnje leto iz stalnega gospodarskega predstavništva za Evropo, ki ga ima država Ohio v Bruslju, odšla v Slovenijo in Jugoslavijo gospodarska delegacija. Verjetno jo bo vodil poslanec v parlamentu države Ohio Ronald Sustar, po rodu Slovenec.

Celeste in Popit sta se dogovorila, da si bodo takoj izmenjali listine o sodelovanju, ki so jih podpisali doslej, da bi lahko takoj začrtali okvire svojega sodelovanja. Za ameriškimi državami je doslej podpisala listino Socialistična republika Hrvaška z državo Florido in SR Makedonija s Texasom.

Guverner Celeste je poudaril močno vlogo Slovencev v javnem in političnem življenju Ohia in omenil, da ima tudi njegova žena Dagmar (rojena je bila v Avstriji) nekaj krvi koroških Slovencev. Predsednik Popit je guvernerja Celesta uradno povabil na obisk v Slovenijo.

France Popit se je v Washingtonu, Chicagu in v New

Yorku pogovarjal tudi s predstavniki naših podjetij.

V New Yorku si je v spremstvu jugoslovanskega veleposlanika pri OZN ogledal prostore te organizacije in se srečal z generalnim sekretarjem Perezom de Cuellarjem.

Naš delavec
april 1988

Pismo iz Amerike

(Nadaljevanje s str. 7)

Mednarodnem baletu, ki ga podpira Rockefeller. Tam sem ostal ravno leto dni in se marsičesa naučil.

V vseh teh 14 letih sem bil med poletjem prost in sem prevzel angažman pri mnogih drugih opernih družbah in prepeval po Južni Ameriki, Kanadi in raznih mestih ZDA. Leta 1947 sem prevzel mesto pri koncertni agenturi v New Yorku. Agentura je razpisala natečaj, naj se prijavi mladi nadebudni pevci iz vse Amerike, najboljšim da bodo pripravili nastop v Carnegiejevi dvorani, ki je Mekka ameriških glasbenih umetnikov.

Izbrali so me za sodnika in sem prepotoval v dveh letih 44 tisoč milj (približno 72 tisoč kilometrov). Bilo je naporno. Poslušal sem več ko 6000 mladih ameriških pevcev, jih poslal 127 v Carnegiejevo dvorano v New York, napisal čez 6000 poročil in razložil, zakaj so bili odklonjeni ali sprejeti.

To se je zgodilo prvič v muzikalni zgodovini Amerike. Prepotoval sem dvakrat vseh 48 držav, govoril na univerzah, v radiu, televiziji, na banketih itd. V mnogih mestih so pisali članke o meni, skratka, pridobil sem si ogromen sloves.

Vedno sem nastopal kot Slovenec. Ali delo je bilo tako naporno, da ga nisem več zmogel. Hotel sem biti sam svoj. Po vsem tem delu, ko sem imel za seboj koncertne nastope, 14 let pri Metropolitanki, evropsko razgledanost, znanje jezikov, južnoameriške nastope, Kanado, poznanje z mladimi umetniki v 48 državah Amerike, prednašanje katere koli glasbe, skušnje s svetovnimi dirigenti (Toscanini, Bruno Walter, Bodanzki, Serafin, Fausto Cleve, Leinsdorf, Panizza in mnogi drugi) — sem začel glasbeno šolo v metropoli sveta, v Washingtonu, vsekakor s čvrstim uspehom.

Zahotelo se mi je po svojem ljudstvu in po enem letu bivanja v Washingtonu sem se preselil v Cleveland, kjer bom umrl. Tu lahko največ naredim za svojo domovino. Dokler bom živel, ne bo slovenska zavest umrla in množili se bodo paketi in obiski...

Hvala za partizanske pesmi! Dobil sem jih in že so jih peli tu po mojih navodilih. Velik uspeh — vselej! Domovina je grozno trpela. Življenje ni pomenilo krajcarja. Srečni, ki ste ostali! Šel sem v Ameriko brez upanja. Upanje je vzkliklo! Kdaj se povrnem — ne vem. Moja pozicija tukaj je za Slovenijo bolj važna, kakor pa če bi se vrnil. Tragedija?! Menda

ne. Vse iz vsega srca pozdravljam!

Vdani Šubeljček

Povprečna starost Amerikancev najvišja

Najnovejše številke podatkov Census Bureau v Washingtonu nakazujejo, da je povprečna starost Amerikancev sedaj postala najvišja. Otroci iz takozvane "Baby Boom" dobe, to je kmalu po končani drugi svetovni vojni, ko so se vojaki iz bojišč vrnili na svoje domove, so sedaj postali že odrasli ljudje, tako je v tem času povprečna starost Amerikancev presegla 32 let.

MALI OGLASI

Part Time Help Needed

We need high school students or older, for part time work in woodworking shop. Call Am. Home — 431-0628. (33-36)

Apartment for Rent

E. 53 & Superior, up. 3 bdrms. Clean, quiet, modern kitchen, furnace, reasonable. 431-8000 (x)

Lake Shore & E. 185 St. Area Modern, lge 1 bdrm apt. in quiet bldg. Carpeted, appliances and air cond. Garage inc. No children. No pets. Lease. \$300 per month. Call 338-3205. (x)

BEAUTY SHOP FOR SALE Call 481-0775 after 6 p.m. (x)

For Sale — Euclid

E. 271 off Forestview. 2 bdrms. Din. rm. Low 60's. Call 486-3246, evenings. (31-34)

For Sale

Nottingham area. Small 2 bdrm house. Alum. siding. Completely remodeled. Cement block garage. \$29,900. Call after 3 p.m. — 531-3434. (32-33)

PREVAŽAM

ZEMLJO, GRADBENI MATERIAL, GNOJ.

Pokličite:

JOŽE CERER

486-2854

(30-33)

BABYSITTER NEEDED

To take care of 3 year old child from 8 a.m. to 3:15 p.m. at my home, Richmond Hts. Call anytime: 486-4320. (33-36)

HELP NEEDED

Auto mechanic. Foreign. Radiator repairman. 921-4455 (33-36)

Hiše barvamo zunaj in znotraj. Tapeciramo. (We wallpaper). Popravljamo in delamo nove kuhinje in kopalnice ter tudi druga zidarska in mizarska dela.

Lastnik TONY KRISTAVNIK Pokličite 423-4444 (x)

1000 let krščanstva v Rusiji

(Nadaljevanje s str. 7)

In še: »V tem slovesnem zgodovinskem trenutku katoliška Cerkev pošilja tisočletni sestrski Cerkvi po rimskem škofu poljub miru kot izraz goreče želje po tistem popolnem občestvu, ki ga je hotel Kristus in je zapisano v naravi Cerkve.« Končuje pa z besedami: »Pred Materjo Kristusovo se pa čutimo zares bratje in sestre v tistem mesijanskem ljudstvu, ki je poklicano, da bo ena sama družina na zemlji.«

V tiskovni konferenci, kjer so časnikarjem predstavili to novo papeško pismo, so povedali, da bo papež objavil še eno apostolsko pismo in sicer naslovljeno na ukrajinske katoličane ali uniate. Povedali so tudi, da bo sv. oče poslal apostolsko pismo »Pojdite po vsem svetu« moskovskemu patriarhu Pimenu. Končno so na vprašanje, če bo šel sv. oče v Rusijo, odgovorili, da je papež prejel ustno povabilo od metropolita Filareta in da čakajo še na pismeno povabilo.

Katoliški glas
7. aprila 1988